

Kiadóhivatal:

Báter-nyomda, Kaszinóházár
épületAz előfizetési pénzek és hír-
detések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számítással,
díjzabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1085. szám
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., felévre 5 k.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NÉPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG NIVATALOS LAPJA.Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.Bemunkatársak:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Cselédek — cselédszerzők.

Lapunk mult heti számában hirt
adtunk arról, hogy *hatósági engedély-
lyel* Szekszárd városban cselédszerző
üzlet fog megnyitni.Ez a körülmény — t. i. az üzlet-
megnyitása — aktuálissá teszi, hogy
a cselédszerzés ügyével általánosságban,
helyi vonatkozás nélkül tüzetesebben
foglalkozzunk.Cseléd nélkül ma már nem csak
az uri osztály, de az iparos és föld-
mivelő osztály sem igen lehet meg s
nagyobb községekben a cselédek iránti
keresletet a helybeli cselédek ma már
ki nem elégítik, ez a nagy keres-
let tehát a szomszédos falvakra is
kiterjed, a honnét, különösen a téli
hónapokra, a mikor mezőgazdasági
munkában otthon foglalkozást nem ta-
lálnak, de másfelől azért is, hogy a
nyáron át megszerzett pénzecskéjüket
fel ne éljék — sereggestül fódulnak a
leginkább 14—20 éves leányok a na-
gyobb községekbe, szolgálatra. De csak
a téli hónapokra. A nyári hónapok
alatt a cselédhiány mindig érezhető.Ezekből azután következik, hogy
a téli hónapok alatt a cselédváltások
ritkábbak, a nyári hónapokban pedig
sokszor bosszantóan gyakoriak.S ez a gyakori cselédváltás
természetesen vonja maga után a
cselédszerző intézetek kapzsiságát, a
minek gazda és cseléd egyaránt áldo-zatul esnek, s a cselédszerző intézet
valóságos uzsora üzletté alakul át.Az ily intézetek tulajdonosai for-
malis leánykereskedést tüznek és zálog-
kölesön ügyleteket kötnek. A »jó he-
lyek«-nek valóságos börzei árfolyama
van, s a faczéreselések zálogba adott
ruhákra kapott kölcsönökből élnek
napokon át, míg a »jó helyet« meg-
kapják, ha pedig a »jó hely« nem akar
kinálkozni, a kölcsön kapott pénz pe-
dig elfogy, »tisztességük árán« keresik
a megélhetést s nemritkán ezt is a
cselédszerző közvetítésével. S e tekintet-
ben a hatóságilag nem engedélyezett
cselédszerzők mögött alig maradnak el
a hatósági engedélylyel bírók.Nyílt titok a közrendszettel fog-
lalkozók előtt, hogy nem egy cseléd-
szerző ügynöke a nemzetközi leány-
kereskedőknek.A cselédszerzőknek hatósági ellen-
őrzése tehát eminens kötelessége a
hatóságnak, a mely ezen ellenőrzést
kétségtelenül hatályosabban végezheti
a hatóságilag engedélyezett cselédszer-
zőkkel szemben, mint azokkal szemben
a kik a cselédszerzést hatósági enge-
dély nélkül, titokban folytatják.Ez utóbbiaknak üzemelvéi szem-
ben a hatóságok majdnem tehetetlenek.A cselédeket ettől a veszélytől meg-
szabadítani egyedül alkalmas mód lenne
a cselédszerző üzletek teljes kiküszö-
bölésével, a *cseléd elhelyezést hatósági
közrege bizni*, mely fegyelmi felelős-
sége tudatában a cseléd és gazda ér-dekét egyaránt lelkiismeretesen kép-
viselné.Csak így lenne felmentve a gazda
a folytonos cseléd változás terhe alól,
a melynek bizony manapság nagyon
is ki van téve, s a háttérben ily al-
kalommal nem ritkán a cselédszerző
alakja tűnik fel, a cselédszerzés után
a gazdától és cselédétől járó dijra váró
tenyerével. S ha azután a gazda észre
találja venni a cselédszerző hamisko-
dását, oly »rosz helylyé« lesz a nála
való szolgálat, hogy kétszeres bért
adjon bár, még sem kap cselédet.Mig azonban a hatósági cseléd köz-
vetítés ideje elérkezik, tünnünk kell a
létező állapotokat s mást nem tehetünk,
mint hogy újból — meg újból felhív-
juk a hatóságok figyelmét a tapasztalt
visszaélésekre, különösen pedig arra,
hogy a cselédszerzői foglalkozás enge-
délyezése ne csak ötletszerűen, de nagy
körültekintéssel történjék, ne az legyen
a fő, hogy kit, hányan ajánlanak, de
az, hogy az illető alkalmas, megbiz-
ható-e s a cselédszerző ne csak önző
érdekeket szolgáljon de a maga tiszta
polgári haszna mellett úgy a gazda,
mint a cseléd érdekeit is szem előtt
tartsa. S ha megtaláltuk az arra alkal-
matos embert, itt sem szabad megáll-
nunk, a cselédszerző üzletek fokozott
ellenőrzését kell sürgetnünk a ható-
ságoknál, a cselédszerzők visszaélé-
seinek feljelentését a cselédektől és
gazdáktól egyaránt, s ily feljelenté-
sek esetén a hatóság kérlelhetlen-

TÁRCZA.

Bán bíró.

Vén szolga a szárnyas ajtót kitarja,
A törvényték visszavonult tanácsra:
Pisztolyt láttak Dér Klárinál egy este...
S Ah urfi sem meggen többet öz-lesre
Halva lették, — ki tette?!Tele van a hosszú asztal írással,
Az élők ur elvüláz a bírákkal,
Tanácsjegyző írja szavát serényen:
»Semmi kétség, tisztán látok egészen:
Az vilté rá, a — szegyen!«»Az vilté rá, — mormolják mind — a szegyen!«
— De Bán bíró nézi őket sötétlen,
Arczára tör, elfutja a haragja,
Az indulat csak elkapja, ragadja:
»Szólnék még ha szabadna!«Reá néznek, — bemélyed az írásba,
Lesik szavát, de várhatnak reája,
Forgat, lapoz, keres, kutat sokáig
S száll a lelke meg se pihen odáig,
Addig a kis faházig...Falujának csendje jutott eszébe,
Görbe utcák, meszelt házak fehérje...
Fent a dombtól messze bámul a paplak,
Ugy elragyog két kis szemé, az ablak...
Rá vengyigék szaladnak...Ott a tornász, széles eres, sok fészek...
Karsu torony feligyekszik az égnek,Árnyat vet a szomszédba, a kis házra,
— Oh, van annak ugys fénye, világa:
Dér gazdának leánya.Kis leány még hozzá képest Dér Klára,
Hanem azért megy a játék javába,
»Hát a lecke?!« — édes anyja korholja,
Meg is szidja, de kijár az osona,
Méz, kenyér a haragja...— Bán bírónak itt a köngye kicseppen,
Kezére hull... néz, széttekint ijedten
S beszélni kezd, megindulva, nagy hévvel,
De nem szájjal, sokat tanult eszével,
Aranyos jó szívével.Beszél, beszél megbámulják, csodálják,
Száll a lelke, rábólintnak a nyárfák.
A vén kutyám meghajolva hallgatja,
Kelepel a golyamadar: csak rajta,
Egyre tapsol, ne hagyja!Beszél, beszél, nem is lát már egyebet:
Selymes haját, azt a szelid kék szemét
S tele fészek meséli az ereszbe:
Nem engedte pajkosan, hogy kiszedje
S most ölni sem retelgne?!Beszél, beszél — fény tör be a szobába
Édes anyja, mintha rajta beszállna?
Ibolya szag, róza illat megcsapja:
»Lárod, ezt is Klári hozta siromra!«
— Ma most egy jót sirhatna?!Köngyel törül... Nincs már bűn a világba
Neki, ezért, a mit meg ne bocsátna...
Szava tűz, láng, perzsel és gyújt egyszerre,
Forró telkét beszédjébe lehelle:
»Klári ezt nem — tehette!«Bizonyítja, a sok törvényt czitálja...
— Egy-egy bíró bölint is már reája,
Felugrálnak, kéz nyugszik a kezében,
»Igaz, ugy van, ártatlan ő egészen«
Ki is mondják: »ugy légyen!«S mennek vissza, a nagy törvénytiszobába,
Kezét rázzák — s mit tudja ő — ki rázza?
Messze van még, a szoritást nem érzi —
— Ni, a Bodri a szavát, hogy megérti,
Kenyerebből vet neki...S ezer emlék selyemszála befonja:
Iskolából indulnak a templomba,
Ugy örülnek piros pünkösdi ünnepnek,
Fiuk, lányok ünneplőbe ott mennek,
Imádkozni Istennek...Dér Klári is amott lépked kevélyen —
— Oh így látja most is: tisztán, fehéren...
... S tűnik a ház... édesanyja... az ablak...
De hallja még: a galambok kacagnak...
— S azok is megriadnak...
— 1895. —

BODNÁR ISTVÁN.

A gyerekszobából.

Pista: Én igazán nem értem, miért
hozat a mama nekünk német nevelőnt.Miczi: Ugyan Pista, hányszor hallottad
már, hogy minden művelt embernek kell
tudni németül.Pista: Hát te a papát művelt ember-
nek tartod?

el nem kilincselhető, szigorú eljárását. — Így aztán valahogy csak segíthetünk a borzalmas cseléd mizerián, a mely már-már fejünkre nőtt s valóságos amerikai allűrökkel fenyeget...

Gazdasági életünk szervezete.

Írta: Kirchner József.

VI.

Láttuk, hogy a magyar mezőgazdasági élet munkakifejtéseiben a modern természettudományok elvei érvényesülni nem tudtak, a gazdasági erők a nemzet üdvére és javára nem expandálódtak.

Lássuk az okokat, a mik miatt ez nem történhetett meg, a mik miatt nálunk a mezőgazdasági ipar nem fejlődhetett ki, — a mik miatt a magyar nemzet nem tudott felvergődni a gazdasági jólétnek bizonyos fokára.

Világos és el nem vitázható tény, hogy abból a vámközösségből, amelyben Magyarország áll Ausztriával szemben, a hasznot csak Ausztria húzza. Kétségtelenül bizonyos, hogy ez a vámközösség a monarchia másik felét, a gazdasági jólétnek bizonyos fokára emelte, — virágzóvá tette annak iparát — vagyonszáját. Mi beleszegényedtünk, belebetegedtünk.

Ez az igazság.

De miért áll így ez az igazság? Hiszen megfordítva is lehetne! Magyarország is lehetne ma gazdaságilag erősebb, mint Ausztria! Hát ez nem történt meg, de meg se történhetett volna, egyszerűen a természeti törvények logikájából kifolyólag. A gyengébb mindig kénytelen gravitálni az erősebb felé.

Ha tisztán áll előttünk az erőrendszer képe, ha világos előttünk, hogy a *monarchia gazdasági és politikai tulsúlya mindig Ausztriára esett*, akkor világos egyuttal, hogy ebben a vámközösségben a gyengék csak mi lehetünk. És éppen, mivel vámközösségben voltunk, mivel az erők szabad kifejlődésének semmi sem állott útjában, — a rövidebbet nekünk kellett huzni.

Ez a mi gazdasági elmaradottságunk problémájának rövid matematikai megoldása. Hiába érvelnek közgazdászok a vámközösség mellett, hiába igyekeznek kiemelni a szabadkereskedelem előnyeit, hiába protestál a magyar *malomipar és vegyészeti gyár- ipar*, amelyek teljes határozottsággal kimondták, hogy az önálló vámterületre való

átlépés egy a tönkrementéssel: *Magyarországnak létérdeke az önálló vámterület*, (de csak okosan és körültekintéssel megcsinálva! — a szerk.) *létérdeke egy olyan gazdasági politikának a gyakorlása, mely minden befolyástól menten, függetlenül és szabadon működhetik.*

Gazdasági életünknek ezt a nagy szervezeti hibáját szépitgette és takargatta harmincz éven keresztül ennek a nemzetnek minden kormánya, melléje sorakozott a közgazdasági életünknek számos kitérősége, akik mindig alacsony és mellékes tekintetből boncolgatták a vámpolitika problémáját.

Vannak még talán egyéb szervezeti hibái is a mi gazdasági életünknek? Igenis vannak! Még hozzá igen aktuálisak, talán nincs szakember ebben az országban, aki ne szólott volna hozzá az elmúlt esztendőben.

A fejlődő gazdasági élet folyamán, amint láttuk, a népeknek új elvekkkel, új törvényekkel kellett megismerkedniük. Azokkal a törvényekkel, amiket a természettudományok terén a kutatók felfedeztek. Ezt megkívánta a fejlődő gazdasági élet, sőt, egyenesen rázorított bennünket arra, hogy azokkal éljünk is!

Kérdezzük már most, felhasználta-e a magyar nemzet gazdasági életében a modern természettudományok ismereteit, élt-e azokkal, ki aknáta-e azokat a gazdasági fejlődés üdvére és javára?

Nem! Bizonyítja ezt mezőgazdasági iparunk szegényes elmaradottsága, a mi pedig egyenes folyamánya volt annak, hogy az ország e téren mindig nagy hiányt érezte és érzi ma is a *szakembereknek*. Nézzünk csak szét egy kissé az országban, textilgyár, czukor, keményítő, sörgyár műszaki vezetése nagyjából idegenből idekerült szakferfiak kezeibe van letéve. Hol az a magyar műszaki kar, a melyik a mezőgazdasági termények feldolgozásában hasznos munkakifejtéseket tudna tenni, hol vannak a magyar szakemberek, a kik összes energia erőiket a mezőgazdasági ipar megteremtésére tudnák fordítani?

Hol keresendők ennek a bajnak a gyökerei? *Felsőbb szakoktatásügyünk hiányosságában!*

Bécsben, Lipcsében és a többi neves egyetemekkel kapcsolatban, mindenütt fennáll egy modern gazdasági főiskola, nálunk meg csak programba van véve!

Avagy talán, hogy egy kissé kitérjünk e tárgyra, a most akadémiai rangra emelt gazdasági iskolák nivója megüti azt a mértéket, a mit a külföldieké, a mit a bécsié?

lem. És, és, és azért kell németül tanulnod, hogy katona felesége lehess? No, ezt te szégyelheted. Tanulj meg először főzni, meg varrni, aztán ha érdemes leszel rá, majd megtanul a katona magyarul a kedvedért. Igenis. Nektek nincs semmi szükségtek a német nyelvre. Érted? Ezt beláthatná a mama is, a ki szintén a német nyelv tudása nélkül ment férjhez.

Miczi: Igaz, igaz. De hát...

Pista: No mit de... Ugy-e magad se tudod folytatni; menj öltöztess föl a babádat, de lehetőleg ne beszélj vele németül, mert dühös leszek.

Miczi: Te, ha meghallja a Freulein...

Pista: Bánom is én.

Miczi: Csacsi vagy Pista. Ha nem tanulsz meg németül, nem lehetsz miniszter, vagy valami ilyenféle nagy ur.

Pista: Csacsi vagy te, ha azt hiszed, hogy mindenkinek miniszternek kell lenni. Azt gondold, hogy minden falusi gyerek miniszter lesz; no bizony szépen volnánk,

Csak vessze össze akárki a magyarországi és a külföldi iskolák tantervezetét, rögtön megfogja látni a különbségeket!

Avagy talán a technika szolgáltatja azokat a műszaki erőket, a kiktől várhatnánk valamit e téren? tagadhatatlan, a magyar technikáról kikerülő mérnökök kitünő elektrotechnikusok, — jeles gépkonstruktorok, — de aztán semmi mások! A magyar technikust a mezőgazdaság és az annak körébe eső koncepciók nem érdeklik, de nem is érdekeltetik minden jóakarata mellett sem, mert, nem annak a szellemében nevelkedett fel! Hogy ne említsek mást, — mily szegényes behozatalra szorul ez az ország a mezőgazdasági gépekben! Pedig hát, a mint mondtuk, a magyar technikusok kiváló gép-szerkesztők! Igenis, de hát, ha ebben a tárgyban encyklopediából, vázlatos kivonatos előadásokból ismerkedik meg a magyar technikus, — józan észszel nem tételezhetünk fel mást, mint azt, hogy abban mesterek nem is lehetnek.

Voltam szerencsés e helyen már részletesen szólani felsőbb szakoktatásügyünk dolgairól. Még csak annyit tegyünk hozzá:

A magyar közvéleménynek, miután már annyira óhajta egy harmadik egyetemnek a felállítását, — fel kell emelkednie arra a magaslatra, — a honnét szélesen beláthat a magyar gazdasági élet világába! Tanultta, tudományossá kell tenni ezt a nemzetet, — a vidéken számos góczpontot kell megteremtteni, a melyek székhelyei lennének iróadalomnak, művészeteknek, a kulturának! Nagyon dicséretes és szép jelenség tehát vidéki városainknak nemes versengése a harmadik magyar egyetem érdekében! Teljesen méltányoljuk a kassaiak részéről megindult akcióinak az elsőbbségét!

Ámde kérdezzük, van-e sok értelme mostan az olyan akciók kifejtésének, a melyek a tudományos egyetemek jegyében folynak, — a mikor gazdaságilag akarunk előbb erőssé és függetlenné lenni? kérdezzük ezektől a nemesen versengő városoktól, — nem előbbre valóbb-e mostan egy olyan *harmadik egyetemnek*, egy olyan *műszaki főiskolának* a megteremtése, a melyik a megkezdett iparfejlesztési akció átvételére, célravezetésére ahhoz értő, lelkes és erős generációt nevel?

Milyen legyen ez a harmadik magyar egyetem? A hol mindazok a fontos intézetek, melyek ma szerteszét ez országban, szét-darabolva, nem egyöntetűen szolgálják a magyar mezőgazdaság érdekeit — egy föld alá, egyesítve lesznek. A selmeczi erdészeti főiskola, az óvári akadémia a budapesti állatorvosi

ha mindenki miniszter lenne és a tekintetes urak kivesszének...

Miczi (megvetően): No hallod, mi lesz belőled öreg korodban, ha így beszélsz.

Pista: Hát tekintetes ur, az ántiját; és ne bosszants tovább, mert úgy a falhoz vágom a babádat, hogy ezer darabra török.

Miczi: De Pista!

Pista: Csitt, egy szót se. Menj a Freuleinhez, a ki hamarabb megtanul magyarul, mint én németül. Érted?! Menjjetek sétálni és gajdolatok, hogy a katonatisztek megértsetek.

Papa (komoly ábrázattal bekukkan): Már megint mi bajotok?

Pista (önérettel): Szidom a német — nevelőnőket.

Papa (körülnézve): Jól teszed fiam, csak hát izé, vigyázz, hogy a mama meg ne hallja. (El.)

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megadja a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőgyógyesek, hurutok, szamar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerár-
ban. — Ára évenként 4.— korona

főiskola, a felsőbb szőlészeti és borászati tanfolyam, a meteorológiai intézet, — vegyisérleti — vetőmagvizsgáló, rovar- és élettani, gépkísérleti, növényélet — és kórtani állomások, — az ampelológiai intézet — egy-egy osztályát kell hogy képezze a harmadik egyetemnek!

Hol legyen a harmadik magyar egyetem? El kell néznie mindentéle mellesleges tekinteteknek, a mikor fontos gazdasági elvekről van szó, Pozsony ne irigykedjék Kassára! A harmadik egyetemnek ott lesz gazdaságilag megokadott helye, a mely legközelebb esik ama fogyasztási területekhez, a hova ipari termékeinknek a közeli jövőben irányulnia kell! Ennek legtermészetesebb útja, a mint azt jól tudjuk, a kelet! Arad, Szeged, vagy Temesvár jogosan küzdhetnek egymás között!

Thaly Kálmán üdvözlése.

A vármegyei tisztviselők s a közsegi jegyzők nyugdíja.

Lapunk mult heti számának vezető helyén érdeméhez méltón méltattuk azt a harmadik indítványt, amelyet a szekszárdi kerület érdemes képviselője, *Szabó Károly* nyújtott be Tolnavármegye törvényhatósági bizottságához Rákóczi arcképének megfestetése, a Sióhid vámjának eltörése és a tisztviselők nyugdíj hozzájárulásának leszállítása érdekében.

Utólag ugy értesülünk, hogy országgyűlési képviselőnk indítványait vármegyénk alispánjához küldött újabb beadványában kiegészítette, így megemlékezve *Thaly Kálmán*nak, a *Rákóczi* hamvak hazahozatala körül kifejtett hazafias működéséről, indítványát ezzel toldotta meg: „Együttal határozza el a törvényhatósági bizottság azt is, hogy a II-ik Rákóczi fejedelem- és bujdosó társainak hazahozatala körül szerzett érdemei elismerésül *Thaly Kálmán*t feliratilag üdvözzli.”

Azt hisszük, az indítványnak ily alakban történt kibővítése ellen sem lesz és nem is lehet senkinek sem kifogása, mert e szép erkölcsi jutalom nem csak egy kétségtelenül felemelő hazafias mozgalom kezdeményezőjének van szánva, de egy egész emberi élet vas szorgalmának, a Rákóczi kor fáradhatatlan, lelkes történetírójának, a fejedelem második *Mikes Kelemen*ének, ki, mint a nemzet lelkének, mintegy lelkiismeretének ébrentartója, méltán tarthat számot mindnyájunk hálájára.

A második módosítás a vármegyei tisztviselők nyugdíj hozzájárulására vonatkozik, illetve kiegészíti azt a közsegi jegyzői nyugdíj hozzájárulás mérséklésére vonatkozó javaslatlallal is.

Örömmel konstatáljuk, hogy az indítványt benyújtó képviselő ur teljesen magáévátette mult heti fejtegetésünket, az ott ajánlott módokat az adófizetőkre legkevesebb terhet róvó formáját fogadva el segítő eszközül, amint ezt a nála, a jegyzői kar részéről küldöttéleg megjelent *Purth Adolf*, a központi járás jegyzői együletének elnöke és *Erdős Gábor* bátaszéki jegyző urak szóbelileg is kérelmezték. Így az új javaslat szerint mindössze egy fél percet új pótdó kivételről lenne szó, vagyis a vármegyei tisztviselők hozzájárulása fizetésünk 2 százalékára csökkentetnék. „A kivetendő 1/2 %-lök pótdóából 0.25 százalék évenként és célra fordítatnék; 0.25 százalék pedig 5 éven át a vármegyei jegyzői kar nyugdíj-alapjának növelésére szolgálna, 5 év után ezen 0.25 százalékra vonatkozólag a törvényhatósági bi-

zottság visszanyerné szabad rendelkezési jogát.”

Oly csekély teher ez vármegyénk adófizetőire, hogy annak meg nem szavazása egyenes lebecsülése volna, a vármegyei tiszt és a közsegi jegyzői kar fontos és értékes munkájának.

A Lajvér patak.

Alig mulik el év, hogy a Lajvér kisebb-nagyobb kárt ne okozna, néha sik tenger terül el a nyéki és pilisi hegyek lábánál egész Várdombig. Volt idő, hogy a buda-eszéki országot kellett töltéssel védeni. Tavaly az alsónyékiek Ortonya-rétét öntötte el, több ezer korona kárt téve.

A nyékiek okultak is: folyamodtak az Ármentesítő Társulathoz, hogy vegye át a Lajvért, amit az az árterületéhez tartozó részekben meg is tett és a napokban végezte el a Lajvér ezen alsó szakaszának kitisztítását és alapos rendbehozását. Tíz méter széles a kitisztított meder, harmadfél méter magas töltések közé fogva: a biztonság érzetét kelti fel a szemlélőben. De ez csak az országot alatti részekben van így, az országot feletti szakasz már nem tartozik az Ármentesítő Társulat érdekkörébe, ez girbe-görbe, nyerges, hullámos töltéseivel nem alkalmas arra, hogy egy nagyobb áradásnak ellenállhasson. Tavaly is csak a nyékiek nagy erőfeszítése mentette meg az elszakadástól. Szerencsére nappal jött az áradás, mert ha éjjel jön, ismét Várdombig terült volna a kiöntés.

E szakasz a Theresianum uradalom, továbbá Nyék és Bátaszék községek gondozása alatt állanak, ha gondozásról lehetne beszélni. Néha kihányják ugyan a medret, de hogy? A hol sok föld jön ki, ott hegy magas lesz a töltés, ahol pedig kevés a föld, ott nyereg marad. Aztán ha jön az árvíz — pedig az árvíz mindig akkor jön, mikor a legszebb gabona áll a lábán — van veszedelem, hordják a ganéjt, a rohadékot és avval egészítik ki a töltést: holott télen van az ideje az ilyen munkának, amikor csekély költséggel alaposan meglehetne csinálni.

A közérdeket szolgáljuk, midőn felhívjuk a nevezett községek és uradalmat, hogy csinálják egyszer már meg alaposan az országot feletti Lajvér szakaszt, tervszerűen vízimérték szerint épített töltésekkel; nem kerül az többbe, mint a girbe-görbe töltés.

Meg vagyunk győződve, hogy az Ármentesítő Társulat a kellő műszaki felügyeletet és vezetést szívesen rendelkezésükre bocsátja, csak kérniük kell.

Kijelentjük, hogy nem hagyjuk az ügyet elaludni és sürgetni fogjuk, ha kell a hatóság útján is, hogy a Lajvér még a tél folyamán helyreállítsák.

Egy az érdekeltek közül.

VÁRMEGYE.

A közigazgatási bizottság ülése.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága f. évi december havi ülését e hó 12-én tartotta gróf Apponyi Géza főispán elnöklése mellett. Az ülésen jelen voltak: *Döry Pál* alispán, *Simontits Elemér* főjegyző, *Kurecz Vilmos* ár. elnök, *Tóth Ödön* t. ügyész, *Dr. Hangel Ignác* t. főorvos, *Tihanyi Domokos* kir. tanfelügyelő, *Alacs Zoltán* kir. főmérnök, *Sass László* gazdasági előadó, *Fink Kálmán* kir. tan. pénzügyigazgató, *Beke Ferenc* kir. alügyész, továbbá *Bernrieder*

József, Boda Vilmos, Jeszenszky Andor, Örfly Lajos, Perczel Dezső, Perczel József, Török Béla bizottsági tagok:

Az ülésre beérkezett jelentésekből a fontosabbak a következők:

Döry Pál alispán jelentése szerint az elmúlt hónapban az alispáni hivatalhoz beérkezett 1124 ügydarab. A közbiztonság állapota kielégítő volt. Fegyelmi eljárás esete nem fordult elő, rendbirságolás azonban két esetben alkalmaztatott.

Tihanyi Domokos kir. tan. tanfelügy. jelentése szerint november havában 59 tanteremben 27 iskolát és 5 óvintézetet látogatott meg, melyekben az elért eredmény jónak és kielégítőnek mondható.

Dr. Hangel Ignác főorvos jelentése szerint a lefolyt november hónapban a közegészségügyi állapot bár javult, kedvezőnek nem mondható, a légző szervek gyakori megbetegedései, súlyosabb lefolyása, s a hevenyfertőző betegségek nagy elterjedtsége miatt.

Az egész vármegye területén difteritisz 42, vörheny 78, kanyaró 72, hasi hagymáz 31, hökhurut 6, járványos fültömrigylob 7 volt.

Ozoran a járványszerűleg uralkodó kanyaró, Böleskén és Szekszárdon pedig a vörheny-járvány szünőfélben van, az Öcsényhez tartozó Ózsák pusztán azonban a vörheny és hasi hagymáz egyszerre szokatlan nagy számban lépett fel. A járási főszolgabíró ezen ragályos bajok tovaterjedésének meggátlása céljából a szükséges óvintézkedéseket azonnal elrendelte, a ragályos bajban megbetegedettek elkülönítésére 3 kórszoba rendeztetett be, s azokat külön ápolónővel látta el, az egyes lakások szobáit fertőtlenítette; ezen óvintézkedésekre a cselédlakások tulzsufaltsága miatt volt szükség.

A közsegi hatósági működések e hónapban is teljesítettek. E hónapban tartották meg a körorvosok a szokásos szemvizsgálatokat az iskolákban.

A szekszárdi Ferenz kórházban 477 egyén ápoltatott.

Alacs Zoltán kir. főmérnök jelentése szerint az állami és törvényhatósági közutak állapota a lefolyt hóban elég jó volt, elemi kár, vagy közlekedési akadály nem fordult elő. Az állami közuton a folyó évre előírt hengerelési munka befejeztetett. A folyó évi kavicsszállítást szintén befejezték. A kavics beagyazása azonnal megkezdett és még a tél beállta előtt be is fog fejeztetni, úgy, hogy a tavalyi tul nedves idő folytán támadt hiányok mind ki lesznek pótolva.

A bátaszéki átkelési szakaszt képező állami ut kis kőburkolattal való átépítése tavasszal fog megkezdetni. A törvényhatósági közutakon a rendes fentartás keretében eső építkezési munkálatok nem végezettek.

Fink Kálmán kir. tan. pénzügyigazgató jelentése szerint az elmúlt hónapban különféle adónemekből befolyt 1.250,343 K. 62 f., mely bevételt összehasnlva a mult év hason időszakában befolyt 553,254 kor. 53 fillérrel, kedvezőbb 697089 korona 09 fillérrel.

A megyében levő 7 szeszfőzde működésben volt.

Az általános iktatóba 4303 darab érkezett.

Beke Ferenc kir. alügyész jelentése szerint a szekszárdi kir. törvényszéki fogházban 138 egyén volt letartóztatva. A fogház kórházában 13 gyént kezelték. Az élelmezés, a fogházi rend és tisztaság, valamint a fegyelem kielégítő volt.

Sigora Lajos tvh. állatorvos jelentése szerint az áll tegészségügy a lefolyt hónapban kedvezőtlenebb volt. A sertésvész nyolcz községben ujonnan fellépett. Az óvintézkedések megtétek.

KARÁCSONYI UJDONSÁGOK!!

U. m.: törhetlen babák, mozgó babák, 13 kr.-tól kezdve, valódi francia baba 75 czm. hosszú 3 frt., felhuzható vonatok, motorok, darabja 25 krajczár.

Fonográfok tiszta hanggal, drbja hengerrel együtt 5 frt.

Karácsonyi dísz tárgyak nagy választékban!!

17-52

Megérkeztek

FEKETE HUGÓ rövidáru-, disz- és játékaru üzletében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Az ülésen következő fontosabb ügyeket intézték el:

Közigazgatásiai: Ujdombovár, Szemcséd, Majsamiklósvár jegyzőségeknél anyakönyvi kerületekké alakítási ügyében előterjesztés tétel a belügyminiszterhez; **Horváth Vendel** szekszárdi lakos ügyében beadott felelősségi kiegészítésre visszaadatott. — A völgyeségi árok tisztogatása ügyében leküldött földmivvelésügyi miniszteri határozat tudomásul vétetett s a miniszterhez felirat intéztetett. **Szalai János** paksi, **Streicher Péter** hógységi lakosok és **Szévald Mór**icz főszolgabíró felelőssége elutasított. — A kereskedelmi miniszternek a mocsolád—tab—síófoki vasút műtanrendőri bejárása és utátjárók átvétele, — a győr—dombovári vasutmentén utátjárók és létesítmények átvétele, — a herceg Eszterházy uradalom ujdombovári iparvasútjának közg. bejárása tárgyában leküldött rendeleteit tudomásul vették és az érdekeltek értesíteni fognak. — **Brogli Béla** mázai lakosnak a vasutmentén tüztárlaton belüli építkezésre az engedély kiadatott. — A Leitersdorfer-féle szállítási vállalatból visszamaradt kavicsszállításra nézve a f. hó 7-én tartott versenytárgyalás eredményéhez képest: a tamási—darányi utra **Berger Miksa**, a szekszárd—keselyűsi, tolna—dombori és dunaföldvár—előszállási utra **Hofbauer és Lechner**, a többi utakra **Roheim K.** fia vállalkozók ajánlatai fogadtattak el. — Ez utóbbinál a mórági kő kizárattott. — Ezenkívül több községnek utadó leírás kérelmét kedvezően elintézték. A tanügyi határozatokat külön a tanügyi rovatban hozzuk.

A vármegyei árvaszék ügy forgalma. A vármegyei árvaszékhez 1905 évben november hó végéig beérkezett 19839 ügydarab, a f. évben november végéig pedig 20605. A 766-al több ügydarab onnét származott, hogy a f. évben a szekszárdi ügyek Szekszárd rt. város árvaszékéhez küldettek át, s az átküldés minden egyes ügyben külön beadványi szám alatt történt. Az 1905 és 1906 években legtöbb ügydarab érkezett be 1906 márczius havában (2521 drb. Ekkor volt a szekszárdi ügyek átadása), legkevesebb pedig 1905 aug. és 1906 szeptember havában (1389 és 1398 drb.). Az árvaszéknel legtöbb volt az elintézetlen ügyek száma 1905 szeptember hava végén (1272 drb.) s legkevesebb a f. év november havában (228 drb.).

VÁROSI ÉLET.

Képviselőtestületi ülés. Dr. **Hirling** Ádám polgármester f. hó 15-én képviselőtestületi ülést hirdet s erre a következő meghívót bocsátotta szét: Szekszárd rendezett tanácsu város tisztelt képviselőit van szerencsém f. évi december hó 15-én, délután 2 órakor a városháza nagy tanácstermében tartandó rendkívüli képviselő-testületi ülésre tisztelettel meghívni. Tárgysorozat: 1. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag küldése. 2. A jövő évi választás alá nem eső városi képviselők névjegyzékének kiigazításával megbízott küldöttség jelentése. 3. A kéményseprési ipar gyakorlására vonatkozó szabályrendelet. 4. A fogadó, vendéglő, kávéház, kávémérési iparokra, valamint a zárórákra vonatkozó szabályrendelet. 5. A bérkocsi iparra vonatkozó szabályrendelet. 6. A foglalkozást közvetítő és cselédszerző üzletekre vonatkozó szabályrendelet. 7. A posta és távirda valamint a csendőrlaktanya épületeire vonatkozó tervek és költségvetés elkészítésére vonatkozó jelentés. 8. Katonáságnak Szekszárdon leendő elhelyezése iránti kérelmezése. 9. A kövezetvám szedéséhez szük-

séges műszaki teendők elkészítése iránti intézkedések megtétele. Szekszárdon, 1906 évi december 11. Dr. **Hirling** Ádám, polgármester. — Örömmel konstatáljuk, hogy habár lassan is, városunk a fejlődés, haladás útjára lép, mert a tárgysorozaton ott szerepel a posta távirda palota építése, a katonaság kéreése s a kövezetvám stb. Igen csak így cél tudatos munkával lehet előrehaladni!

A szegényügy rendezése. A képviselőtestület által a szegényügy rendezése tárgyában kiküldött bizottság dr. **Hirling** Ádám polgármester elnökle alatt f. hó 9-én ülést tartott. Az ülésen, melyen az elnökön kívül **Boda Vilmos**, dr. **Dragics Imre**, dr. **Kramolin Gyula** és **Szondy István** vettek részt, hosszasan és részletesen vitatták meg azokat a módokat, melyek a szegényügy gyökeres megoldására vezetnének. Teljes megoldás a koldulás beszüntetésével, a szegényeknek megélhetést biztosító segélyezésével és a hozzátartozók nélküli szegényeknek létesítendő menedékházba elhelyezésével volna elérhető. A bizottság számítása szerint ez a módosztatás a menház létesítési és felszerelési költségén kívül évi 24.000 kor költséget okozna, ami a városi adót 20 százalékkal emelné. A lakosság ily nagy mérvű megterhelését a bizottság nem tartja kivihetőnek, miért felkérte az elnököt, hogy néhány várostól szerezzen be a szegény ügy rendezésére vonatkozó adatokat, amelyeknek figyelembe vételével fog a bizottság később javaslatot előterjeszteni.

Megfelelő választás. A városnál tartott rendőralapítvány választás ellen két felelősséget adtak be. Az egyiket a város részéről dr. **Hirling** Ádám polgármester, a másikat dr. **Szászy József** ügyvédjelölt és társai.

Jóváhagyott oklevelek. A szekszárdi polgári iskolánál levő **Amizoni Károly** féle 1000, **Bezerédj István** féle 1200 és a Népevelési 230 koronás alapítványoknak a város közgyűlése által megállapított alapító okleveleit a vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyta.

Az ártézi kut. A város által létesíteni tervezett ártézi kútra annak idején csak egy vállalkozó **Majzik Imre** jelentkezett, akinek ajánlatait a vízépítési igazgatósághoz küldték fel véleményezés végett. A szakértői vélemény most érkezett le a városhoz s ez, bár a vállalkozó egység árai nem mondhatók alacsonyoknak, tekintettel az anyag és munka bér emelkedésekre, az ajánlat elfogadását ajánlja. A kut, ha a furás 350 méternél eredményes jár 12935 koronában, de ha már 150 méternél kapnánk vizet, akkor mintegy 5500 koronába kerülne.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Jegyzők gyűlése. A völgyeségi járás jegyzői egylete f. hó 10-én **Lovász Gyula** elnökle alatt gyűlést tartott, melyen **Szenipányi Miklós** járási főszolgabíró és **Becht Odón** járási szolgabíró is részt vettek. A gyűlés tárgyai: a járási telephon létesítése, az időszerű jegyzői teendők megbeszélése, **Steib Mihály** dörnyatli jegyzőnek a községi közmunka szabályrendelet megváltoztatására irányuló javaslata, **Forrai Aladár** telyi segédjegyzőnek az ebádó összeírás, **Linka Ottmár** bonyhádi segédjegyzőnek a keresk. és iparkamarai illetékek kötelesek összeírása körüli egyszerűsítésre irányuló javaslata. A közgyűlés valamennyit elfogadta és illetékes helyekre felterjeszteni rendelte.

A községi jegyzői nyugdíjalapra felügyelő választmány e hó 18-án délelőtt 10 órakor ülést tart, melyen a községi jegyzői nyugdíj-szabályrendeletre **Kliem Antal**

hógységi jegyző által nagy körültekintéssel készített magyarító elaborátum tárgyalják.

Segédjegyzők szervezkedése. A dunaföldvári községi alkalmazottak által helyezettük javítása érdekében indított mozgalom mind nagyobb arányokat ölt. Folyó hó 10-én a völgyeségi járás segédjegyzői és egyéb községi alkalmazottjai tartottak gyűlést, melyen **Gáspár Endre** cikói segédjegyző elnökle alatt kimondták, hogy csatlakoznak a dunaföldvári községi alkalmazottak mozgalomához, s az 1907 évben január 6-án, Ujpesten tartandó országos kongresszuson **Gáspár Endre**, **Ugrody Jenő** kakasházi és **Linka Ottmár** bonyhádi segédjegyzők által képviseltetik magukat.

HIREK.

— **Személyi hir.** **Apponyi Géza** gróf főispán folyó hó 11-én városunkba érkezett; 12-én elnökölt a közigazgatási bizottság ülésén, 13-án délelőtt pedig a szőlő vessző kiosztó bizottság ülésén és e nap délutánján haza utazott.

— **Kihallgatáson a királlyal.** Folyó hó 10-én az általános kihallgatás alkalmával **Széchenyi Sándor** gróf v. b. t. t. a főrendiház alelnöke is megjelent a királlyal; ez alkalommal a főrendiház alelnökévé történt kinevezését köszönte meg.

— **Kaszinó estély.** A szekszárdi kaszinó december 31-én, Szívveszter-estélyén; kaszinó estélyt rendez.

— **Szűz beszéd.** **Szabó Károly** országgyűlési képviselő a közoktatásügyi tereza költségvetésének tárgyalásakor mondja el a képviselőházban legelső beszédjét. A feliratkozottak között hetedik, de nem tudni mikor kerül rá a sor.

— **Tagfelvétel.** Dr. **Szilvek Lajos** pécsi kanonok 100 K. alapítvánnyal a szekszárdi r. k. olvasókör alapító tagjai sorába belépett.

— **Kossuth üdvözlése.** **Kossuth Ferenc** kereskedelemügyi miniszter tiszteletére a bölskei negyvennyolcas polgári olvasókör, melynek **Kossuth** díszelnöke, társasestélyt rendezett. A sikerült estélyről, melyen **Marsca Imre** és **Bács József** tartott sikerült beszédet, illetve felolvasást, üdvözlő sürgönyt küldtek **Kossuth**nak.

— **Uj jogtudorok.** Ifj. **Happál Sándor** tb. vármegyei aljegyzőt, közigazgatási gyakornokot a kolozsvári, **Sass István** dombovári ügyvédjelöltet a budapesti tudományegyetemen f. hó 7-én jogtudományi tudorriá avatták.

— **Versenytárgyalás a vármegyei utak építésére.** Az állami beruházások terhére kiépítendő vármegyei utak építésének biztosítására e hó 7-én volt az ajánlati versenytárgyalás, most már harmadikban, melyre elég szép számú vállalkozó akadt. A vállalkozók azonban ismét alaposan magas árfelemlést kértek. A tamási—dombovári utra: **Krausz és Weisz** (Siklós) 19-5, **Bernstein és Káldor** (Székesfehérvár) 14-8, **Roheim Károly** (Budapest) 18 százalék árfelemlést. — A pinchehely—simontornyai utra: **Hofbauer-Léhner** (Budapest) 7, **Bernstein és Káldor** 13-8, **Krausz és Weisz** 17-5, **Roheim Károly** 17 százalék árfelemlést. A kölesd—pinchehelyi utra: **Hofbauer-Léhner** 14, **Roheim Károly** 16 százalék árfelemlést. A paks—sárszentlőrinci utra: **Bernstein és Káldor** 15, **Roheim Károly** 19 százalék árfelemlést. A szekszárd—simontornyai utra: **Engel Frigyes** (Kölesd) 24, **Bernstein és Káldor** 14-9, **Roheim Károly** 14 százalék árfelemlést. Az igen magas árfelemlés miatt az államépítészeti hivatal javaslata alapján a tárgyalás eredményét a kereskedelemügyi miniszte-

Váltók leszámítolása · · · Kölcsön-ingatlanokra · · · Előleg árakra, sorsjegyekre, értékpapírokra · · · Jelzalogkölcsönök konvertálása

Sarkadi Andor

Szekszárd, Széchenyi-utca 648-ik szám

A Trieszti Általános Biztosító Társaság (Generali) kötvénykiállítási joggal felruházott főügynöksége

Távirati cím: Generali, Szekszárd.

9940. sz. cheque-számla a m. kir. postatakarékpénztárnál

riumhoz terjeszti fel az alispán döntés végett. A kavics szállításra vonatkozólag pedig a közigazgatási bizottság határozata alapján a következőkkel kötnek szerződést. A tamási-darányi utra, *Berger Miksa* kőröshegyi vállalkozóval (kőbméterenként 12.5 korona); a szekszárd-keselyüsi, tolna-dombori, dunaföldvár-előszállási utra *Hofbauer* és *Lehnerrel* (kőbm. 13.5, illetőleg 15.5 koronával). A többi összes utra két ajánlat érkezett be *Róheim K.* és fia 118366 koronás és *Leopold Mihály* 201,032 koronás ajánlata. E tételnél az alispáni előadói javaslat új árlejtés kitzését indítványozta, de a közigazgatási bizottság *Bernrieder József* indítványára, többek felszólalása után a szerződés azonnal való megkötése mellett döntött, mert a főmérnök előadása szerint az első ajánlat a tényleges viszonyoknak megfelelő és a másikkal 82.666 koronával olcsóbb.

— **A pécsi püspök adományai.** *Zichy Gyula* gróf, pécsi püspök a karácsonyi ünnepek alkalmából a szekszárdi r. k. ovodát fenntartó együletnek, a szekszárdi jótékony nőegyletnek és a szekszárdi népkonyháának 200—200, a paksi irtalmas nővérek intézetének 300 és a bonyhádi irtalmas nővérek intézetének 200 koronát küldött. A nemes szívű főpap fenkölt gondolkodását és jótékonytársaságát minden szónál hangosabban dicséri az az áldás, mely ezeknek az adományoknak a nyomán fakad.

— **Áthelyezés.** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke *Pintér Jenő* joggyakornokot a paksi kir. járásbíróskáttól a pécsihez helyezte át; *Miskolczy Ágost* joggyakornokot pedig a katonai szolgálatból való visszatérte után a paksi kir. járásbíróskáttól helyezte vissza.

— **Eljegyzések.** *Zahrátka János* eljegyezte Szekszárdon *Tolnai Erzsikét*.

Perler József, — *Perler Keresztély* tolnai vállalkozó fia, — eljegyezte *Ketterer József* sütőmester leányát, *Ételka* kisasszonyt, Tolnárról.

Betnár Béla, kaposvári bankhivatalnok Bonyhádon eljegyezte *Ermel Erzsikét*, *Ermel Adolf* kereskedő leányát.

— **Halálozás.** *Haugh Béla* főgimnáziumi tanárt, lapunk volt főmunkatársát súlyos csapás érte. Mint a legmélyebb részvétellel értesülünk, édes anyja özv. *Haugh Lambertné*, szül. *Magurányi Szidónia* urasszony f. hó 8-án, életének 56-ik évében váratlanul elhunyt. A köztisztvisletben állott urnót f. hó 10-én Esztergom egész társadalmának osztatlan részvéte mellett helyezték örök nyugalomra. Mélyen lesújtott családja a következő gyászjelentést adta ki: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb anya özv. dr. *Haugh Lambertné* sz. *Magurányi Szidónia* urasszony f. évi december 8-án, éjjeli fél 11 órakor, életének 56-ik évében, szívzselhűdés következtében az Urban elhunyt. A megboldogult hült teteme f. évi december 10-én d. u. 3 órakor fog örök nyugalomra helyeztetni a belvárosi temetőben, az ottani kápolnából, s lelki üdvéért december 11-én d. e. 9 órakor mutatattik be a szent mise áldozat a belvárosi plébánia templomban. Esztergom, 1906. december 9-én. Áldás legyen emléken! *Haugh Béla,* *Haugh Margit* gyermekei, *Haugh Luczia,* *Haugh Béla* unokái, *Magurányi József,* özv. *Szalkay Józsefné* sz. *Magurányi Ceczil,* *Magurányi Gizella* testvérei, *Haugh Béláné* szül. *Nagy Mariska* menyje.

Városunk egy köztisztvisletben álló polgára id. *Zsigmond Ferencz* szőlőbirtokos, városi képviselő ma éjjel hosszabb betegség után meghalt. A boldogult hosszabb ideig volt Szekszárdon községi előjáró és bíró; az önk. tüzoltó testületnek is egyik legrégebb tagja és tb. főparancsnoka volt. Elhaltának hírére a városházára is kitzűzték a gyászlobogót. Nejen szül. *Oszoly Viktorián* kivül fiai, ifj. *Zsigmond Ferencz* vármegyei és *Zsigmond Dezső* városi írnok gyászolják.

— **Adományok a népkonyháára.** A népkonyháára adakoztak: Gróf *Zichy Gyula* pécsi püspök 200 korona, *Schröder Ernő* Budapest 10 korona. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom. Szekszárd 1906. évi december hó 11-én. *Bezerédj Pál* s. k.

— **Mibe került a kaszinó bazár?** A szekszárdi kaszinó bazár és a vele kapcsolatos építkezések végleges leszárolását *Komjáthy Sándor* okl. építész mérnök, *Rácz József* kaszinói pénztárnok közreműködésével megejtette a következő eredménnyel: Az építkezés költségeire, rendelkezésére álló tőke: 77808 kor. 68 fill. Az összes építkezési kiadások: 77.716 kor. Marad felesleg 92 kor. 66 fillér. Ezen végleszárolást a szekszárdi kaszinó a legközelebbi választmányi ülésen fogja tárgyalni.

— **A selyemgyári tisztviselők nyugdíj-ügye.** A selyemgyári tisztviselők és egyéb alkalmazottak nyugdíj-ügye *Bezerédj Pál* miniszteri meghatalmazott atyai gondoskodása folytán a megvalósulás felé közeleg. A tárgyalások befejezést nyertek olyformán, hogy az alkalmazottak nyugdíját nem az állam, hanem egy magántársulat biztosítja majd, természetesen megfelelő évi hozzájárulás fejében. A nyugdíj-ügy elintézése azonban még miniszteri, illetve országgyűlési döntést igényel, nem akarunk tehát elébe vágni a még csak ezután történendőknek, így a nyugdíj-ügy részletezésével csak később foglalkozunk, de azért már most is a legnagyobb örömünknek adunk kifejezést afölött, hogy *Bezerédj Pál* miniszteri meghatalmazott lelkes fáradozása valóságga teszi sok szegény tisztviselőnek mindedig elérhetetlennek hitt álmát, elűzve a gond, tépelődés kísértő ördögét szorgalmas és hűséges munkásainak, hogy ugymondjuk munkatársainak iróasztaláról.

— **Kinevezés.** A magy. kir. államvasutak Budapest balparti üzletvezetősége *Tannert* *Manfréd*-ot Lipótvár állomására m. á. v. gyakornokká kinevezte.

— **Szekszárd város haszna a vilányvilágításból.** A képviselőtestület egyik ülésén *Klinger Ferencz* takarékpénztári igazgatót és *Schneider János* járási számvevőt, városi képviselőket felkérte, hogy a Siemens és Halske cégvezetése alatti villanytelep könyveiből állapítsák meg, hogy az 1901., 1902., 1903., 1904. és 1905. években a cégnek mennyi haszna volt a világításból befolyt összegből. A kiküldöttek megállapították, hogy a cégnek 1901., 1902., 1905. években nem volt haszna, 1903. évben azonban 9267 K. 18 f., 1904. évben 1435 K. 33 fillér volt a tiszta jövedelem, a melyből 20% a város közönségét illeti.

— **Kereskedőink és a karácsony.** A karácsonyi ünnepek közeledtével a mi kereskedőink és iparosaink is megmozdultak. Régen volt ekkora élénkség Szekszárdon, mint mostanában. Az üzletek kirakatai csak úgy tarkállanak a szebbnél szebb karácsonyi meglepetési tárgyaktól. Az idén is tagadhatlanul a *Pirnitzer József* és fiai cég vezet szebbnél szebb kirakataival, épp úgy kapható itt minden, mint bármely fővárosi üzletben. De azért a többiek sem maradnak el. Így *Seiner Lipót,* *Krón Salamon* üzletei inkább a ruha, pipere körébe vágó tárgyaikkal tűnnek ki. *Glanz Miksa,* *Kóhn Mór* üzlete is dusan van felszerelve ilyen mű cikkekkel. A fűszer üzletek között *Ferdinand Antal* és fiai, *Salamon Testvérek* és *Gauzer Ádám* üzletei telve vannak az ünnepi hangulatot fokozó delicat dolgokkal. *Fekete Hugónál* ügyes játék tárgyak s más egyebek, *Schultz Gusztáv* nagy ékszerüzletében fényesebbnél fényesebb arany és ezüst tárgyak hívogatják a vásárló közönséget. *Fusz Ferencz* üzlete is dusan van felszerelve karácsonyi alkalmas ajándéktárgyakkal, míg a *Müller Testvérek* nagyobb aranyu gépraktára ünnepi alkalmakhoz nem kötött hasznos tárgyaival tűnik ki.

— **Köpeniki eset foktón.** Mult hó 24-én d. u. a foktói molnárokhöz beállított egy 18—19 éves fiatal ember egy stampigliával ellátott negyedív nagyságu czédulával, melyen ez a szöveg volt: „Dunavédgát és folyamfelügyelő mérnökség, Kalocsa.” (Piros betűkkel, bélyegzővel). Azután gyakorlatot, de nem intelligens emberre való kézírással: „Kérem jelen soraim átadójának Dunaszabályozási czélokra egy csinklit (4—5 pár bókonyos, u. n. haladó ladikocskát). átengedni

óránkénti 20 fillér bérlet mellett! alírva: Dr. . . . . olvashatatlan aláírás. És a foktói köpeniki loagnak sikerült ezen haszontalan czédula felmutatása mellett az első malomtól egy csinklit, a másodiktól egy drb kéttemeltyüs emelőgépet (hévért), a harmadiktól egy vadonat új 100 öles hajókötetet kicsalni. A nem valami eszes furfanggalicsalt tárgyakat várhatják a foktói malomtulajdonosok! A csinklit nov. 26-án d. u. a gerjéni part mellett felborulva találták meg az észbe kapott s a szélhámos keresésére indult foktói molnárok! A foktói köpeniki kapitány ki tudja hol, merre járhat, a szélrózsza melyik irányában?! Személyleírása a következő: „18—19 éves bajszatlan, szőke fiatalember, sima fekete kabátban, trikóingben, posztó nadrágban, lábán czipő volt!”

— **Póru jár tolvaj.** *Zsidó Mihály* madoccai legényke f. hó 3-án özv. *Szántó János* nótól ellopott egy tyukot. A szárnyas husa igen jó lehetett, mert másnap ismét ellátogatott ugyan oda egy kis vacsorára valóért. De a szép reményeket és a párolgó vacsorát elrontotta *Füle Péter* a rendnek éberőre, aki a kis nyenczet nyakon csipte.

— **A mulatozás vége.** *Tuller János*, 12 éves paksi lakos e hó 9-én, vasárnap együtt mulatott *Bencze József* 20 éves paksi asztalos segéddel s mulatozás közben valamin összeszólkoztak a ebből kifolyólag *Bencze József* az utcára kiment *Tuller Jánost* egy szódás üveggel úgy vágta fejbe, hogy még a helyszínén meghalt. A tettes *Bencze Józsefet* átadták a paksi járásbíróskáttal.

— **A rossz fiu.** *Kovács Ferencz* simontornyai lakost nem a legjobb gyerekekkel áldotta meg az Isten, mert *Kovács János* anyyira nem tartja meg a tizparancsolat rendelkezéseit, hogy még apját is meglopja. Az öreg *Kovács* 5 zsák kukoricza ellopásáért jelentette fel fiát és menyét *Barócsai Julit*.

— **Névmagyarosítás.** *Kiskoru Waldmann Zsigmond* szekszárdi lakos családi nevét Erdősre változtatta.

— **Uj anyakönyvi kerületek.** Az állami anyakönyvvezetésről szóló 1904. évi 36. t. c. alapján cenzul minden egyes jegyzőség és körjegyzőség egyuttal anyakönyvi kerület is, minélfogva vármegyékben három uj kerület: *Ujdombóvár,* *Majsamiklósvár* és *Szemcséd* lesz felállítva, melyek eddig más anyakönyvi kerületekbe voltak beosztva. Ugyanezzel kapcsolatosan felemlítjük, hogy az 1907. január 1-én megnyitandó új rovatos anyakönyvi II-od példányok a járási főszolgabíróknak szétosztás végett kiküldettek, a többi nyomtatványok pedig, amint a szállítótól megérkeznek, azonnal szét fognak küldetni.

— **Polgári iskola Dombóváron.** A dombóvári polgári iskola ügye hatalmas lépéssel haladt előre. A község képviselőtestülete az iskola céljaira 20.000 koronát szavazott meg s nem lehet kétség benne, hogy a törvényhatóság a haladni vágyó községnek ezt a határozatát jóvá ne hagyja. Az iskola létesítése érdekében közelebb küldöttsg meggy *Apponyi Albert* gróf közoktatási miniszterhez, hogy az iskola-felállítás szükségességéről meggyőzze.

— **Szegények karácsonya.** A szekszárdi első magyar asztaltársaság karácsony előestéjén több szegény gyermeket lát el teljes téli ruhával. A ruhakiosztást az egylet helyiségében, *Mutsenbacher Ödön* elnök végzi. — A szekszárdi nőegylet a házi szegények között 50 koronát oszt szét.

— **Átalakítások a kórháznál.** A szekszárdi Ferencz-kórháznál nagyobb átalakítások folynak. Dr. *Tanárky Árpád* igazgató főorvos a Persziua házba költözött át, az így felszabadult főorvosi lakásba az irodákat helyezik el, míg a mostani irodahelyiségeket kórtermekké alakítják át s ide helyezik a szemészeti osztályt. A mostani bejáratot is megszüntetik és az épület északi részére az irodák mellé helyezik át.

— **Füthető zárt kocsi.** Magyar ember oldotta meg legutóbb ezt az érdekes kérdést. *Virág Sándor* a neve, orzai származású fiatalember, aki más találmányokon is dolgozik. Megkonstruált egy fűtőszervezetet,

amelyet tetszetős formában úgy lehet elhelyezni a csukott kocsik előfalában, az ülésnél szemben, hogy igen kevés helyet foglal el s esekély változtatással régi kocsikon is alkalmazható. A fűtőszerszemet kívül igen elegáns, a meleg úgy terejed be a kocsiba, hogy a fűtőanyag (borszesz) szagát nem érezhetjük, maga az utas szabályozhat, a fűtőláng a levegőt kívülről kapja s az égéstermékek is a szabadba kerülnek. A találmányt az Országos Műszaki Egyesület is megvizsgálta és minden tekintetben jónak látta.

— **Személyi pótlék.** A pécsi kir. főügyész Tóth Sándor II. szekszárdi kir. törvényszéki fogházrészére 1907. január 1-től 100 k. magasabb személyi pótlékot utalványozott.

— **Uj iskola.** Vármegyénk kulturális intézményei egygyel ismét szaporodtak. Mult szombaton, a szeplőtelen fogantatás ünnepén áldotta meg dr. Jozgics János plebános Bonyhádön az apácák vezetése alatt álló polgári leányiskola szép új épületét. Az iskola Bonyhád vidékén fontos kulturmissiót teljesít.

— **A posta karácsonya.** A karácsonyi ünnepeken beálló nagy forgalomra való tekintettel a postaigazgatóság a következőkre figyelmezteti a közönséget: Pénzt, ékszert más tárgyakkal együtt csomagolni nem szabad. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett nevének, vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy) továbbá a címzett foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények czimirataiban a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés kitéendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése s ha ott posta nincs, az utolsó posta feljegyzése különösen szükséges. A címet magára a burkolatra kell írni, vagy pedig egy, a csomaghoz erősített papírlemezre. Kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a czimírat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő czimírat leesnék vagy olvashatlanná válnék, hogy a küldemény bizottsági felbontása után, a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó nevét és lakását a csomagon levő czimírat felső részén is kitüntesse. A csomag tartalmának részletes megjelölése a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

— **Üzletfeloszlás.** A Szekszárdon 65 év óta fennálló Ferdinánd féle üzlet, mely olcsó áraitól, elismert szoliditásától és a cég-tulajdonosok előzékenységeről ismeretes, feloszlik. A cégnek lapunkban közzétett hirdetésére ezután is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Tréfából verekedés.** Folyó hó 11-én Gelencsér János és Kenyeres János tolnai pénzügyőri fővizsgálók egy vendéglőben beszélgettek, amikor is Gelencsér a másik asztalnál ülő Hága József és Bucher Ádám szintén tolnai lakosokhoz tréfásan odaszólt, mire ezek széket ragadtak s alaposan elverték mindkét fővizsgálót.

— **Megfagyott ember.** E hó 11-én reggel a Dunakömlőd községhez tartozó erdőben Bagó János foglalkozás nélküli ember megfagyott. Részeg állapotban eltévedt az uton, lefeküdt és úgy fagyott meg. Az orvos rendőri vélemény szerint külerőszak nyoma nincs és így büneset nem fogor fenn.

— **A járvány.** A Szekszárdon uralkodó járványos betegségben f. hó 7 óta megbetegedett: ronesoló torokban egy, vörhenyben 5 gyermek; meghalt vörhenyben 4. — A járvány terjedésének megakadályozása érdekében dr. Kramolin Gyula kezdeményezésére a bettlehemesek járása betiltatott. — A betegségre való tekintettel az ovodában és menedékházakban karácsonyfa ünnepélyeket ez évben nem tartanak.

— **Tolvaj látogató.** Molnár János decsi szőlőhegyi lakos f. hó 3-án meglátogatta Tóth Istvánné sárpilisi lakost s beszélgetés közben ellopta Tóthné 40 korona készpénzét. A lopott pénzt azonban nem élvezhette, mert rajtacsípték.

— **Meglopta a gazdáját.** Varga Ida szobaasszony Kovács Jenő dunaföldvári vendéglőstől apránként 450 korona értékű

vendéglői felszerelést és ágyneműt ellopt és azokat Bpsten értékesítette. A házi tolvajt a károsult feljelentésére a csendőrség letartóztatta és a szekszárdi fogházba kísérte.

— **Csirkere fájt a foguk.** Vig Jánosné sióagárdi lakos már régen észrevette, hogy az ő tyukjai fogynak, míg végre f. hó 8-án sikerült a tyuktolvajokat Fekete János, Konez István, Gábrriel Mihály, Vas Mihály, Molnár Pál és Fejős István ottani legények személyében elesipni, kik a tyukokat a szőlőhegyen folytatott mulatozás közben elfogyasztották. Mindannyit feljelentették a bírósághoz.

— **Rendőri hírek.** Dobalódzó suhancz. Pálffy János báta lakos mult hó 26-án este 7 óra tájban hazafelé ment, amikor is Kis G. József báta suhancz minden ok nélkül egy kövel fejbe dobta. Az éretlen suhanczot feljelentették a bíróságnál. — **Tolvaj utitárs.** F. évi nov. 30-án együtt utazott Soós József decsi lakos Szabó Julianna szintén decsi lakossal. Sárbogárdon eltűnt Soós utazó köpenye s a nagy keresés közben kiderült, hogy az utitársa lopta azt el, miért is a bíróságnak feljelentették. — **Kabáttolvaj.** Még május hóban történt, hogy Szanyi István decsi lakost elloptak egy kabátot a zsebében volt 4 koronával együtt. Most sikerült a tolvajt kinyomozni Ács István szintén decsi lakos személyében.

A gólya panasza.*

Az 1880-ik év tavaszán a dunaföldvári kaszinóban tartott békacszombos oszonna alkalmával írta és felolvastá id. Zaáry József ügyvéd.

Tekintetes sommás bagatell bíró Úr!
Szegény legény vagyok, meg is jártam pörül;
Gólya koma nevem, senki sem tagadja,
Hogy édes hazám a Tisza-Duna partja.
Itt udvarolt apám, itt kerepelt anyám,
Kémény tetejére itt rakták a tanyám,
Szár az ágból fészket, melynek derekálját
Gonddal takarított légymohából szabták.
Itt bujtam ki vigan én is a tojásból,
Siheder koromba izgatva a vágytól,
Itten keltem szárnyra, felhők közt repülék.
Tilosba itt jártam, ugyan itt nősülék.
De mivel hogy gunyám könnyű, szellős nagyon,
Szabva nem télre, inkább nyárra vagyom,
Kényteleníttem melegebb égaljra
Elköltözni ősszel, telelő szállásra.
Ott én csak tengődöm, rám sem tekint párom,
A kikelet napját oly epedve várom,
S kora tavasszal már felkeresem fészkeim,
A hol hozzám simul kedves feleségem.
Messze földről jövök, másik világ részből,
Szomoruan látom szép hazám képéről,
Mint hanyatlak benne a honfiak sorsa,
Mint válik zsellérré sok ősök utódja.
S kik meg tudtak vinni minden ellenséggel,
Leigázva lesznek az uzsora pénzzel.
Sok uri lak felett, a mint körül nézek,
Hurka, kalbász helyett ludmáj szagot érzek!
Fogy a sertés farka, annál több a liba,
Sok ur lesz libává ez a vastag liba.
Na, de az emberek okosabbak nálam,
Okot tanítani nincs is semmi vágyam.
Mig jól folyik dolgunk, mink is külön járunk,
De ha költözünk kell, összetartva szállunk.
Szövetkezve közös erő vezet minket,
S elfoglaljuk ismét régi fészkeinket.
Pedig elemekkel kell nekünk küzdeni,
Igy fog a magyar is magán segíteni;
A ki karddal bírta, ha majd felocsudik,
Bírja munkával is, örökre nem csudik.
Nem is ez bánt engem, nagyobb az én bajom!
Messziről érkeztem, éhes vagyok nagyon!
Ehes vagyok nagyon, hiába járkálok,
Egész nap a tóban egy békát nem látok.
Kis Nadhera, Szándtner, Ráth, Rátkay, Zaáry,
Beszedics, Ösz, Balogh, meg a Béni bácsi
S több inycenz uracs, nem nevezem meg őket,
Béka fogdosásra szolgálakat szegődtek.
Merő nyálánságból összegyülekeznek,
A kaszinóban, s ott békator rendeznek,
S mire csak a klerus birt szabadalommal,
Most ezen urak is felfalják halommal,
Az én pecsenyémet; azért esedezem,
Hogy jogomba rögtön visszahelyeztessem.

Ellenbeszéd:

Nincs igaza felperesnek
Téved is ő,
Bagatell bírósághoz ez ügy
Nem viheto.
Gólya koma nagy térségen
Tart etetőt,
Pereljen a rendes bíró
Széke előtt.

* Ezt a humoros költeményt dr. Hevesy Gyula tb. vármegyei főorvos, a régi dunaföldvári kaszinónak egyik oszlopos tagja találta a régi írásai között s bocsátotta lapunk egy barátjának rendelkezésére, ki nekünk küldte be közlés végett. A szerk.

** No, no, a békacszomb-illat talán különb? — a szerk.

Szállítsa le a bíróság
Ezt a panaszt,
Csufot úz belőlünk ez a
Pöre paraszt.
Költséget nem kérünk tőle,
Ily proletár
Ugy sem fizet, csak kerepel,
És koledál.

Válasz:

Alperesek nagyon hibáznak, tévednek,
Mert egyedül a kár mértéke a pernek:
Már pedig a béka bagatelle e honban,
S bár vékával mérjék, nen nyom az a fontban,
Tanum lehet e ház szeretett gazdája,
Áldott magyar hazánk obsitos huszára,
A ki tul járt, messze, az Operenczián,
S tudja mit vacsorál az éhes talián.
A hol az emberek békákra vadásznak,
Nem lehet ott élni a szegény gólyának.

Ellenválasz:

Továbbra is azt mondjuk, hogy
Nincs igaza
Felperesnek, s nem övé a
Béka java.
Nagy a szükség, csal a mérték,
Nincs hitelünk!
Sós vakarcsón áttelelni
Nem szeretünk!
Még akarva sem vehetünk
Bőjtire halat,
Kárhózzától mentesít a
Béka falat.

Héltetett:

Illetékes itt a bíró
S ha bár a gólya nem hízó,
Koplalni sem kénytelen.
Mint hogy pedig béka nélkül
Felperes fél meg nem vénül,
Sőt megélni képtelen,
Háborítlan birtokába
Visszahelyeztetik; nála
Van a jog, mit usus ad.
Alperesek örüljenek,
Hogy olasznak nem születtek,
S ne rontsák el gyomrukat.
Felperes pedig a békát
Tartsa meg, mint osztralékát,
Ezért járja a vizet.
Mégis akármerre fordul,
Ne feledje, hogy azokból:
Kijár a papi tized.

Finale alperesek részéről:

Felbebeznénk, de nem szabad,
Ez szomorú,
Felperesé a bagatelle
Dicskoszoru.
Visszatérünk vig örömmel
Még valaha,
S mienk lesz a végdiadal
Ha! ha! ha! ha!

Muzeum, közintézetek ügyei.

Muzeumi felolvasások. F. hó 16-án, vasárnap este 6 órakor felolvasásra kerül „A Magas Tatra és vidéke.” Ingyenes belépti jegyek ezen felolvasásra az egyes egyleteknél kaphatók. — Este 1/4 9 órakor pedig „Spanyolország és a mörök” kerül sorra. E felolvasás szerzője Dobiás Ede, eperjesi kir. főmérnök, ki a képek eredeti fölvételeit is készítette és kilátásba helyezte, hogy e felolvasást személyesen fogja megtartani. E felolvasás 50, szebbnél-szebb, részben színes kép kíséretében megismerteti Spanyolország nevezetesebb városait és népének egyes szokásait (tánczok, bikaviadalok stb.) De különösen föltárja az ezeregy éj meséibe illő szindus, szemképrázatató mör építészetet. Sevilla, Cordora, Granada! Mindannyi dicső emlékei a mörök magasan szárnyaló szellemének és bámulatunkat még ma is teljesen lenyűgöző műérkének és csodálatos kultúrájának. A „Muzeum-Egylet” kéri a szülőket, hogy az esti felolvasásokhoz 10 éven aluli gyermeket ne hozzanak magukkal.

TANÜGYI HIREK.

A közigazgatási bizottság tanügyi határozatai. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága f. hó 12-én tartotta rendes havi ülését, melyen a kir. tanfelügyelő többek között a következő ügydarabokat terjesztette elő:

A bölcskei községi óvoda 1907. évi költségvetése 1150 K. bevétellel és ugyanannyi kiadással jóváhagyatott.

Nak község a főszolgabíró útján gazdasági ismétlő-iskola felállítására utasított.

A **dunaföldvári** iparostanoncziskola 1905/6. tanévi számadása 1900 K. bevétellel 1311 K. 14 f. kiadással, 588 K. 86 fillér pénztári maradvánnyal és 08 f. szenvedő hátralékkal jóváhagyatott.

A **dunaföldvári** községi óvóintézetek 1905/6. tanévi számadása 5144 K. bevétellel, 4332 K. kiadással és 812 K. pénztári maradvánnyal jóváhagyatott.

A **nagykőnyi** r. k. iskolánál negyedik tanítói állomás szervezése szükséges, mely ügyben a püspök megkeresett.

A **bátaszéki** iparostanoncziskola 1905/6. tanévi számadása 1883 K. 31 f. bevétellel és ugyanannyi kiadással jóváhagyatott.

A **medinai** községi állandó menedékházvezetőnői választás jóváhagyatott, a megválasztott **Balog** Ferenczné szül. Dorn Éva szekszárdi lakos, képesített dajka, ezen állásán megerősített.

A **sióagárdi** községi gazdasági ismétlő-iskola 1906/7. tanévi költségvetése 238 K. bevétellel, 230 K. 40 f. kiadással és 7 K. 60 f. maradvánnyal jóváhagyatott.

A **Szekszárdon** építendő új menedékház tervének és költségvetésének beterjesztésére a polgármester felhívott.

A **hőgyézi** rk. iskolaszék **Urtika** Erzsébet tanítónő korpótlékának fedezésére 100 K. államsegélyért folyamodott. A kérvényt a bizottság pártolólágg terjesztette fel a közoktatásügyi miniszterhez.

A **bonyhádi** iparostanoncziskola 1905/6. tanévi számadásának megvizsgálására időhatalék engedélyeztetett.

Az **őcsényi** rk. iskolaszék **Simrák** László tanító fizetésének kiegészítésére állammegsegélyért folyamodott. A bizottság pártolólágg terjesztette fel a miniszterhez.

A **dombóvári** állami iskola udvarának kibővítését a miniszter elrendelte. A főszolgabíró utasított annak foganatosítására.

A **kisdorogi** rk. iskolaszék **László** Ágnes fizetésének kiegészítésére állammegsegélyért folyamodott. A miniszterhez pártolólágg felterjesztette.

Az **őcsényi-szőlőhegyi** községi iskola átvételét.

A **gerjéni** községi iskola felépítésére a közoktatásügyi miniszter 1907. szept. 1-ig időhatalékokat engedélyezett.

A **kisdorogi** rk. III. tanító javadalmáról felvett jegyzőkönyv az elnöknek megőrzés végett kiküldetett.

Országgyűlési képviselőink és a tanítók fizetése. A „Tolnamegyei Általános Tanítóegyesület” megkereste a tolnavármegyei országgyűlési képviselőket, hogy hassanak oda, miszerint a tanítók a XI. és X. fizetési osztályba soroztassanak. Ezen megkeresésre **Szabó** Károlyon kívül **Szluha** János is válaszolt, ki a következőket írta: „B. sorakra és kérelmükre értesitem, hogy az abban felsorolt kívánalmaknak úgy én, mint képviselőtársaim készséggel és örömmel teszünk eleget és én mindent elkövetek, hogy a tanító és tanítónői-kar a meghozandó fizetésrendezésnél legmesszebbmenő méltányosságban részesüljön és kérelmük minden irányban kielégítést nyerjen, s elismert nagy érdemeik s a népnevelés terén szerzett szép sikereik a rég megérdemelt anyagi elismerést is elnyerjék.” — Hasonló szellemben válaszolt **Rátkay** László is, ki megígérte, hogy minden lehető elkövet a tanítóság javadalmának emelése érdekében.

Tanítóválasztás. A túskei iskolához **Szakovits** Erzsébet választott meg tanítónőnek.

— **Nyugdíjintézetbe felvétel.** **Burgstaller** Aranka diósberényi rk. tanítónő 800 koronával az országos tanítói nyugdíjintézetbe folytatólágg felvételét.

Véglegesítés. **Jéhn** Győző dunaföldvári iparostanoncziskolai igazgatót a közoktatásügyi miniszter rajztanítói állásában, miután Győrött két évi nyári rajztanfolyamot végzett, megerősítette, illetve véglegesítette.

Szabadiskola Pakson. A paksi áll. polg. isk. tanestülete a tél folyamán sorozatos szabad előadást tart különböző tárgy-

körökből. Érdeklődőket szívesen lát a nevezett testület. A szabad előadást **Günz** Gábor kezdi meg a fizika köréből vett tárggyal, a többi előadást csak karácsony után tartják még az előadók.

Taneshközök engedélyezése. A dombóvári állami elemi iskolának ingyen taneshközök engedélyeztettek.

Iskolaszék megalakulása. A sióagárdi róm. katolikus iskolaszék újra alakult. Egyházi elnök **Antal** György, világi elnök: **Páli** József, jegyző: **Sohonyay** Ferenc, gondnok: **Bognár** István és **Törnczki** György lett.

Hitoktatói díj felemelés. A paksi állami polgári iskola rk. hitoktatójának díját 150 koronára emelte fel a közoktatásügyi miniszter.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

A **szekszárdi Vivó Club** decz. 1-én tartott választmányi ülésén dr. **Szentkirályi** Mihály elnök jelenti, hogy az alapszabályok által megkivánt **mentő-szekerény** dr. **Kramolin** Gyula egyleti orvos előírása szerint, megszerezték. Új tagokul **Szeghy** Sándor gyógyszerész és **Szászi** Andor tolnai földbírtokos és dr. **Bartal** Kornél tanár vétettek fel. A választmányi ülés után dr. **Kramolin** Gyula ismertette a mentő szekeregy tartalmát és igen érdekes szakelőadást tartott az első segélynyújtásról, melyre a vivónál esetleg szükség lehet. De egyuttal ama reményének adott kifejezést, hogy a terem — és vivószabályok szigorú betartása, mentessé teszi a tagokat az ilyen beavatkozástól. Dr. **Kramolin** szakszerű, magas színvonalon tartott előadásáért zajosan megéljenztek.

Felolvasó estély. A szekszárdi r. k. olvasóköriek 8-án tartott felolvasó estélyén **Grosz** Klára értelmesen szavalta Lévaának „Szeplőtelen Szűz anyánkhoz” című szép versét. Utána **Tóth** Pál nagy hatással és a töle megszokott szép előadással adta elő **Milbiz** „Immaculata”ját. **Szabó** Géza főgimnasiunai hittanár, a kör ügyvezető elnöke. „A szeplőtelen fogantatás és a lourdesi csodák” címen tartott lélekemelő, szép felolvasást, melyet a nagyszámban megjelent közönség osztatlan tetszéssel fogadott. Az előadás utolsó pontjával **Tóth** Gyula ügyes zongora kísérete mellett **Wendl** Gyula adta elő „A czelli bucsu” című melodramát. Kétféle hangja és jó előadó képessége biztosították a sikert, melyben a szavalónak része volt. A harmadik felolvasást vasárnap tartották. **Varga** Ferenc tartott lelkes szabad előadást Rákóczi és hős társairól, mely után **Susák** József, **Marton** István, **Falusi** József és **Török** József egyes előadott szavatai következtek. Legsikerültebb volt **Vincze** Imre monológja. **Vincze** páratlan közvetlenségével és eredetiségével nagyon kiérdemelte a közönség lelkes tapsait. — **Tunó** Antal és **Tóth** Pál hazafias és népdal énekeivel véget ért az estély műsora. Vasárnap f. hó 16-án szintén tart felolvasó estélyt a kör, változatos műsorral. A felolvasást **K. Komjáthy** Sándor mérnök tartja.

Tisztújítások. A „Tolnai Kör” mult vasárnap tartotta évi közgyűlését, melyen a tisztikart következőkép alakították meg. Elnök dr. **Vargha** Pál, igazgató **Máté** Károly, I. jegyző **Tenclinger** István, II. jegyző **Witlinger** Károly, szertáros **Szily** János, könyvtáros **Bajor** Rezső, ügyész **Brezlmayer** József. Választmányi tagok lettek: **Fekete** Ágoston, **Borsódy** Lajos, **Breitnecker** Alfréd, **Tenclinger** Lajos, **Meczner** János és **Witlinger** Sándor.

A tolnai „Casinó” folyó hó 9-én tartotta rendes évi közgyűlését. A tisztújítás eredménye a következő: elnök lett: dr. **Szily** Géza; igazgató **Schön** Béla, pénztáros **Krámer** Miksa, könyvtáros: **Weisz** Géza; I. jegyző **Antal** István, II. jegyző: **Tőzsér** Miklós. — Választmányi tagok lettek: **Krász** Béla, **Kis** Miksa, **Szily** János, **Náhm** József, **Schön** József és **Pirgi** Ferenc. — Számvizsgálók:

Scheiner Simon, **Ludvig** Ferencz és **Bloch** Armin.

Közgyűlés. A Dunántuli Pénzüntézet Tisztviselők Egyesülete folyó évi december hó 23-án, d. e. fél tíz órakor Komáromban, a városház nagytermében gyűlést tart. Tárgy: 1. A gyűlés megnyitása. 2. Az egyesület céljait ismerteti **Dénes** József titkár, a csurgói takarékpénztár főkönyvelője. 3. A pénzüntézet tisztviselők tanulmányairól. Előadja: dr. **Berényi** Pál ügyvéd, a soproni korona takarékszövetkezet ügyvezető igazgatója. 4. A váltótelepítésről. Előadja: **Lovász** Nándor, a győri általános takarékpénztár elnöke.

TÖRVÉNYSZÉK.

Esküdtek az 1907. évben.

Az esküdteknek az 1907. évre való kiválasztása az 1897. évi 33. t. czikk 14. §-a értelmében megtörtént s az esküdtek névsorát a **Hazlinszky** Géza kir. törvényszéki elnök elnökele alatt **Agoston** István kir. táblai bíró, ifj. **Boda** Vilmos kir. tszéki jegyző, **Marhauser** Imre, **Sass** László és **Boda** Vilmos tagokból alakult bizottság a következőleg állította össze:

Adler N. János Szekszárd, dr. **Albers** Rezső Szekszárd, **Ausch** Jakab Szekszárd, **Auth** Menyhért Szekszárd, **Babics** Géza Decs, **Bakai** Dezső Nagydorog, **Barabás** György Szekszárd, **Bartal** Kornél Szekszárd, **Bekker** Adám Paks, **Berényi** László Szekszárd, ifj. **Bernrieder** J. Gindlycsalád, **Beszéds** Ödön Bátaszék, **Bezerédj** Andor Gindlycsalád, **Blascók** Gyula Kajdaes, **Bogovics** Mátyás Szekszárd, **Borsódy** Lajos Tolna, **Börsök** József Szekszárd, **Brebóvszky** Elemér Szekszárd, **Bruck** Mór Szekszárd, **Bucher** József Tolna, **Budai** János Tolna, **Czéh** Antal Szekszárd, **Cziraki** Imre Szekszárd, **Csapó** Vilmos Gindlycsalád, **Császár** Imre Szekszárd, **Ditrich** József Szekszárd, **Dobrik** Lajos Szekszárd, **Dubniczky** László Hőgyész, **Eichardt** József Bátaszék, ifj. **Eötvös** Károly D.-Szt.-György, **Etl** József Szekszárd, **Fabricsiusz** István Bátaszék, **Farkas** Ignác Nagydorog, **Fauszt** János Tolna, dr. **Fehér** János Simontornya, **Forberger** László Bonyhád, **Fördös** Dezső Uzd, **Fördös** Géza Paks, **Fördös** Gyula D.-Szt.-György, **Franeck** János Szekszárd, **Frei** János Takler Szekszárd, **Fritsch** György Kakasd, **Fritsch** Sándor Bonyhád, dr. **Früchworth** Jenő Tamási, **Fűsz** Ferenc Szekszárd, **Gellén** Gyula Gindlycsalád, **Góczi** János Bátaszék, **Gonda** Béla Szekszárd, **Göbölös** András Börzsöny, dr. **Grosch** József Paks, **Grószbauer** Venczel Szekszárd, dr. **Gulyás** József Szekszárd, **Gyalog** János Sárszentlőrinc, **Hauk** Antal Szekszárd, **Hayt** Ferenc Szekszárd, **Hága** Mihály Tolna, **Henczel** Péter Szekszárd, **Hir-mann** György Tolna, **Hiverth** Ignác Szekszárd, **Hofbauer** Simon Tolna, **Hohmann** József Bátaszék, **Hohnig** Albert Bonyhád, dr. **Hohnig** János Dombóvár, dr. **Horváth** Jenő Szekszárd, **Horváth** József Őcsény, **Horváth** Vincze Szekszárd, **Hradek** Gusztáv Szekszárd, **Hradek** József Szekszárd, **Jezzenszky** Andor Csibrák, br. **Jezzenszky** I. Gindlycsalád, **Keresztes** Mihály Decs, **Kleiszner** György Bátaszék, **Klinger** Ferenc Szekszárd, **Kovács** Dávid Szekszárd, **Könczöl** András Cs. Decs, **Kréth** Radó Bonyhád, **Kunczer** János Szekszárd, **László** Géza Szekszárd, **László** Lajos Szekszárd, **Lehmann** György Tolna, **Leicht** Lajos Szekszárd, dr. **Leopold** Kornél Szekszárd, **Lintner** János Tolna, **Ludvig** Flórián Tolna, **Marhauser** Imre Bonyhád, **Martin** György Bonyhád, **Mayer** Alajos Bátaszék, dr. **Mayer** Gyula Szekszárd, **Mehrerth** Lajos Szekszárd, **Maixner** János Tolna, **Moizes** Károly Szekszárd, **Molnár** István Sárpilis, **Molnár** Mór Szekszárd, **Mut-schenbacher** L. Szekszárd, dr. **Müller** Ferenc Szekszárd, **Müller** József Bonyhád, **Nagy** György Hangonyi Szekszárd, **Nagy** István Sióagárd, **Návay** Emil Bátaszék, **Omacht** János Bátaszék, **Oszoly** Károly Szekszárd,

Parragh Béla Tamási, Partos Vilmos Bátorház, dr. Pálffy Lajos Dunaföldvár, Perler Keresztély Tolna, Pesthy Endre Uzdorjád, Idősb. Pichler Gy. Bonyhád, Pirgi Ferencz Tolna, Dr. Rákos Miksa, Bonyhád, Reichl Sándor Szekszárd, Réder Henrik Bonyhád, Dr. Rolf Aladár Dombóvár, b. Schell József Katalin p., Schlesinger H. Tolna, Schmideg Mór Szekszárd, Schön Béla Tolna, Schulerer Oszkár Szekszárd, Schweitzer János Tolna, Sechszer Sándor Tolna, Seiner Simon Tolna, Sipos Márton Szekszárd, Dr. Spányi Leó Szekszárd, Stann István Szekszárd, Dr. Steiner Lajos Szekszárd, Stockinger János Szekszárd, Stoll Alajos Szekszárd, Strasser Béla Szekszárd, Szarka Dezső Gindlycsalád, Szauter József Tolna, Szászi Lajos Tolna, Szeniczey Géza Paks, Széchenyi D. Nagydorog, Székely Pál Székely Szekszárd, Széki István Dees, Ifj. Szili János Tolna, Tamicza János Ócsény, Telkes Izidor Szekszárd, Térmeg János Nagydorog, Tikos János Dees, Tiringer Vilmos Lengyel, Tomcsányi Lajos Szekszárd, Topler József Szekszárd, Tóth Gyula Szekszárd, Tóth Károly Szekszárd, Váradi Ádám Bonyhád, Weidinger Lipót Bátorház, Wilhelm Alajos Szekszárd, Witt Ottó Simonmajor, Volf Arnold Szekszárd, Zöld János Hidja.

Helgettes esküdtek: Barta István, Barta Antal, Benze József, Benczelics Ferencz, Csötönyi Benő, Debulay Imre, Dechházi György, Egry Béla, Elkán Ármán, Ékes József, Ferger Mátyás, Fischhof Mór, Fleischer Ödön, Fóris János, Fülöp Lajos, Gáli Gyula, Grósz János, Hidasi Mátyás, dr. Hilbert István, Koszoru András, König Károly, Laskó István, Lencz Károly, Matzon Kálmán, Mayer György, Mayer János, Méth János Czéh, Mészáros Károly, Mirth Gyula, Molnár István, ifj. Müller Bernát, Pekari János, Pirnitzer Antal, Pozsgai János, Rábelhoffner Antal, Reich Ármán, Schlesinger Ignác, Simon Gyula, Skultéti István, Steiner F. Vesztergombi, Steinsdorfer József, Székely József, Székely József Szeremlei, Tauszig Adolf, Theisz Lőrincz, Tóth Antal, Török István Cziráki, Vaczek László, Wagner Károly és Wilhelm Ede Szekszárd.

SPORT.

A pusztaszeri vadászat. Mult heti számunkban felemlítettük, hogy a *Pallavicini* Sándor őrgrof által rendezett vadászatot részt vett gróf *Apponyi Géza*, vármegyénk főispánja is, ki a házigazdának sógora. A vadászat kedvelőinek bizonyára érdekes lesz ez a kis statisztika, a mely a négy napig tartott vadászatot elejtett vadakról számol be. Esett:

	Óz	Nyul	Fácán	Fogoly	Róka	Külféle	Összesen
1906. decz. 3.	12	2491	394	75	—	3	2975
1906. decz. 4.	8	2982	551	57	—	6	3604
1906. decz. 5.	1	1863	943	138	2	1	2948
1906. decz. 6.	28	2910	671	141	2	20	3772
Mindössze	49	10246	2559	411	4	30	13299

Jelen voltak: Gróf *Rex*, herceg *Fürstenberg*, herceg *Schwarzenberg*, gróf *Sylva-Tarouca*, gróf *Schönborn*, gróf *Althann*, gróf *Apponyi Géza*, gróf *Podstatsky*, gróf *Esterházy Mór*, gróf *Pallavicini* Alfons, őrgrof *Pallavicini* Sándor, a háziur.

Sok a vad. A földművelésügyi miniszter megengedte, hogy *Bezerédj Pál* a szekszárdi vallásalapítványi és a kalocsai érseki uradalmi vadászterületén szarvasbikákat a f. hó tartama alatt, tehát a tilalmi időszakban is löhessen, illetve lövethessen. A mint illetékes helyről értesülünk erre az engedélyre nem a vadászati szenvedély kielégítése, vagy még inkább a vadászterület anyagi kihasználása céljából volt szükség, mint inkább azért, mert a vad annyira elszaporodott, hogy a környékbeli birtokokat meg kell menteni a vadak által okozandó károktól.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Nyilvános köszönet.

A vezetésünk alatt levő két jótékony egyesület által rendezett 4 teasteélyről, midőn a nyilvánosság előtt beszámolnánk, elengedhetetlen kedves kötelességünknek tartjuk hogy mindazon hölgyek és uraknak, kik mint közreműködők, rendezők, műkedvelők az előadott hangversenyeken résztvettek; — továbbá a teánál felszolgáló hölgyeknek, valamint a tombolatárgyak adományozóinak, egy a teasteély alkalmából egyes tárgyak küldőinek itt a nyilvánosság előtt is, a humanus cél érdekében kifejtett buzgó támogatásukért, forró köszönetünket nyilvánítsuk.

A 4 teasteély összes bevétele volt 598 kor. 72 fillér, a kiadás 222 kor. 44 fillér, tiszta maradvány 376 kor. 28 fillér; mely összegnek az egyik fele 188 kor. 14 fillér az „Egyesült szekszárd-tolnamegyei nőegylet”-nek, a másik fele 188 kor. 14 fillér a „Szekszárdi róm. kath. ovodát fenntartó egyesület”-nek jutott.

Szekszárd, 1906. évi december hó 15.

Döry Pálné özv. **Sass Istvánné**
r. k. ovodát fenntartó egyesületi elnök. nőegyleti elnök.

GAZDASÁG.

Vesszőkiosztás. A földművelésügyi miniszter minden évben sok ezer ingyenes, vagy pedig kedvezményes áru vesszőt bocsát a termelők rendelkezésére. A szétosztással megbízott bizottság *Apponyi Géza* gróf, főispán elnöklésével f. hó 13-án délelőtt ülésezett. Mint bizottsági tagok jelen voltak: *Jeszzenszky* Andor, *Tóth Károly*, *Nils* István, *Mathis* Kálmán, *Molnár József*, *Nagy* György Hangonyi. Összesen 12-en folyamodtak vesszőért s valamennyiük kérését teljesítette a bizottság. Így vesszőt kapnak: Az alsónánai ág. ev. tanító 3500 gyökeres vesszőt ingyen. *Fent* Károly szekszárdi postatiszt 3000 gyökeres II. od oszt. vesszőt ingyen. *Rühl* Gusztáv bátorházai tanító 5000 I. s-ö oszt. sima vesszőt ingyen. *Polgár* Alajos Paks, 10000 II. od osztályt kedvezményes árban. *Bajó* Pálné 8000 I. s-ö oszt. port. gyökeres vesszőt kedvezményesen. *Gerenday* Lajos 10000, kedvezm. *Horváth* Ignác tanító 2000 kedvezm. *Nagy* Mihály János 8000 I. s-ö oszt. simát ingyen. *Nemes* Győző tanító 2000 I. s-ö gyökeres kedvezm. Mucsi község előjárósága a gazd. ismétlő iskola részére 1000 drb I. s-ö oszt. gyök. ingyen. *Kardos* Ferencz tanító Mucsiban 1000 drb I. s-ö oszt. ingyen. *Major* Károly Mucsiban a plebánia részére 1500 ingyen. Főispánunk ezen kívül felir a földművelésügyi miniszterhez, hogy a mult évinél nagyobb mennyiségű, vagy legalább annak megfelelő vesszőmennyiséget bocsásson a vármegyei szőlőgazdák rendelkezésére, mert rengeteg sokan jelentkeztek, kik már meg is forgatták talajukat, de a vessző nagyon drága a vesszőkereskedőknél s nem is

igen lehet kapni. Hisszük, hogy a főispáni felterjesztésnek meglesz a kívánatos sikere.

Uj biztosítási főügynökség Szekszárdon. A Gazdák biztosító szövetkezetének védnökségét Tolnavármegyére nézve, a Tolnavármegyei Gazdasági egyesület elfogadta, s 1907 január hó elsejével egy kötvénykiállítási joggal felruházott főügynökség nyílik meg Szekszárdon, amelynek ügyeit egyelőre a gazdasági egyesület egyik agilis tagja fogja vezetni. Nagy birtokosaink a legmelegebben érdeklődnek az új főügynökség felállítása iránt s a mint bennünket értesítenek, már számon ajánlták fel, hogy biztosításukat az új főügynökség útján eszközlik.

Gazdák gyűlése. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Budapesten e hó 9 én tartott XI-ik nagygyűlésén vármegyénkbeli *Bartal* Béla es. és kir. kamarás, nagybirtokos vett részt, ott a vasuti kocsik hiánya által a gazdaközönségnek okozott kárt fejtegette, szavá tette a Szerbiával kötendő vámszerződés ügyét és élénk részt vett a munkáskérdés ügyében folyt vitában.

Tenyészállatbeszerzés. A Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesületének 18 tagja *Wittman* János és *Blaskovics* Ferencz elnökök vezetése alatt tanulmányi kirándulást tett Hőgyészre. Ez alkalommal a délvidéki kigazdák 59 drb jóminőségű tenyészszarvasmarhát vásároltak 26,188 korona értékben.

Szerkesztői üzenetek.

Törvénytörés. Köszönjük a figyelmeztetést; minket lep meg a legjobban, hogy lapunk ama cikkét *egyese* félreértették. Nem akart az állásfoglalás, pláne kirohás lenni a bírói fizetés rendezése ellen, annál kevésbé az általunk annyira tisztelt bírói kar ellen. Olvassa el még egyszer, ki fogja belőle *érezni*, hogy ami ott van, éppen annak az állásnak a megbecsülése, s inkább egy kis rapszodikus kifakadás az a mai viágrend ellen, a mely még mindig a régi nyomokon halad. Azt kifogásoltuk csak, hogy nincsen annak értelme, hogy a tervbe vett fizetés emelést elcsépelet frázissal okolják meg. *Természetes* dolog ez. Meg kell adni, punctum. De egyuttal gondoskodni kell minden állás jól dotálásáról, szóval — függetlenítéséről, mert szomorú példák mutatják, hogy mi az, ha a tisztviselő küzd az anyagiakkal. — Persze, ha mindenben tendenciát keresünk, akkor a legjobb szándékot is félre lehet magyarázni.

R. Gy. urnak, Kis-Tormás. Kiszedve, jövő számra maradt.

M. F. urnak, Baja. Köszönjük. Várjuk.

HIRDETÉSEK.

Eladó bikák.

Szilaj magyar faju és bonyhádi tájfajta tenyész bikák eladók a kistapéi uradalomban.

Ádámezc Gyula,
tisztartó.

Kistapé u. p. Bikács.

Téssek választani!

Emez itt egy mosónő.

a ki természetesen a mosással járó munkákat csak egymásután teljesítheti, a ki a mellett mindenkor magas bert igényel azonkívül majdnem kivétel nélkül csodálata méltó nagy „gőz” fejlesztés, azaz nagy vízvesztésű, azaz

Ez azonban egy oly mosónő.

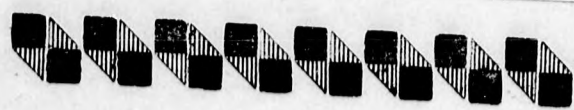
amely „gőz” mosás nélkül, hogy étvagyat gerjesztene a mellett a főzést, fűlést, párolgást, főtöltést és mosást egyidejűleg, elhat egyszerre s nem egymásután végez és ami fő: mindent nem követel sokáig!

Tehát mit részesít előnyben?

A régi eljárást, mely idővesztéssel, hosszúsággal és költséggel jár, avagy az új kezelést, mely időben és költségekben kb. 75%-ot megtakarít? Téssek próbálni! A John-féle „tejtett-gőz” mosógép próbára is szállítatik. Kapható: Müller Testvérek műgépészeknél, Szekszárd, Kaszinó-bazár.

3-3

Női felöltők, szörmeboák, a legdivatosabb férfi és női ruhakelmék, blousok, női alszoknyák, fehérneműek, cipők, divatos kalapok, keztyűk, nyakkendők, női és férfi divatárak nagy választékban kaphatók:

SEINER LIPÓT

áruházában

SZEKSZÁRD,

Dicent-palota.

Fajbaromfi eladás.

Orpington kakasok és Pekkingi gácsérok jutányos áron eladók

2-2

Kamarás Bélánénál.

BÁTER JÁNOS

könyv-, papir- és írószer-kereskedése
SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

A legfinomabb magyar gyártmányu

olajfestékek, ecsetek,

legjobb minőségű festővászon s mindennemű festészeti cikkek, a festőművészet remekei paspartoukban, nagy választékban a legjutányosabb áron kaphatók.

Festőmintákat kikölcsönözünk

2-2

Nagy raktár
7-14 kr.
játékárúkbán

FEKETE HUGÓ

Nagy raktár
7-14 kr.
játékárúkbán

Szekszárd, Kaszinó-Bazár.

Nagy raktár: játék-disz ajándéktárgyak, ingek, gallérok, nyakkendők és pipere-cikkekben.

Babák mozgó testel 10 kr.-tól, felhuzható vonatok motorok, 25 kr.-tól, társasjátékok, loverseny, tombola, lav-tenis, harang, kalapács 25 kr.-tól.

Emlék-könyvvek, képes-könyvvek, fénykép-albumok óriási választékban.

Fonograf tiszta hanggal, 1 hengerrel drb 4 frt. 50 kr.

Nagy raktár
7-14 kr.
játékárúkbán

Boros- és likör-készlet 1 frt.-tól kezdve, Eurin-vázák óriási választékban 25 kr.-tól kezdve.

Nagy raktár
7-14 kr.
játékárúkbán

Megérkeztek

a karácsonyi és ujévi ajándékok.

A legszebb névnap, születésnap és nászajándékok bő raktára.

Jutányos áron kaphatók

SCHULTZ GUSZTÁV ékszerész és órás SZEKSZÁRDON.

Tolnavármegye völgysegi járásának főszolgabirójától.

5280/906. szám.

PÁLYÁZAT.

Tolnavármegye völgysegi járásához tartozó Tevel, Kovácsi Nagyvejké, Apar, Lengyel, Kisvejké, Závod és Mucsfa községekből alakult közegészségi körben rendszeresített s lemondás folytán megüresedett

k ö r o r v o s i

állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a, illetve az 1876. évi XIV. t.-cz. 140. §-a alapján felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb folyó évi december hó 30-ának délutáni 5 órájáig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A körorvos évi fizetése 1600 korona a községek pénztárából, Tevel, Kovácsi községben nappal 80 fillér, éjjel 1 korona 60 fillér, a többi községben nappal 2 korona, éjjel 4 korona látogatási díj, Tevel és Kovácsi községben a halottkémi teendők ellátásáért esentenként 40 fillér, Kovácsi községbe kocsit vehet igénybe.

A választás napját később fogom megállapítani.

Bonyhád, 1906 évi december hó 4-én.

Szentiványi,
főszolgabiró.

Finom háztartási csokoládé
kilója 2 kor. 40 fill.

A karácsonyi és ujévi ünnepekre

vagyok bátor a mélyen tisztelt vevőközönség szives figyelmét fűszer és csemege üzlettemre felhívni és különösen b. fig. elmébe ajánlani a következő árucikkeket:

Valódi angol Battle Axe rum, finom Zwack J.-féle Casino rum, Gottschlig Ágoston-féle Brazíliai rum, valódi orosz Popoff tea, eredeti Pekarek-féle tea, legfinomabb császárkeverék tea, legfinomabb Mandarin tea, édes és angol tea-sütemények, Törley és Littkepezsgő, finom likőrök és cognacok, mindennemű olajos szardiniák. Malaga és mazsolaszölő, mogyoró hámozott, mandarin és messinai narancs, olasz maróni, sultán-füge, finom datolya, cukrozott gyümölcs, stockeraui borsó, stockeraui lencse, szegedi paprika, szegedi tarhonya.

A n. é. vevőközönség szives pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel

GAUSZER ÁDÁM

fűszer- és csemege-kereskedő

SZEKSZÁRDON,

a Kaszinó Bazár-épületében.

Finom háztartási csokoládé
kilója 2 kor. 40 fill.

Ifjusági iratok

mélyen leszállított árban

Báter János könyvkereskedésében.

Karácsonyi, ujévi ajándéknak
alkalmas

≡ **disztárgyak** ≡

beszerzési áron kiárúsítatnak

FUSZ FERENCZ

üveg- és porcellán kereskedőnél

Szekszárdon, Széchenyi-utca.

Karácsonyi és ujévi vásár

ifj. Glantz Miksa

rőfös, rövid és divatáru üzletében

SZEKSZÁRDON.

Tisztelettel értesitem a t. vevőközönséget, hogy daczára a naponkinti áremelkedéseknek, én az árat **tetemesen leszállítottam** és jó minőségű 120 cm. széles női posztót méterenként minden színben **50 krajczártól**, pargitot **18 krajczártól** kezdve árusítok.

Tisztelettel

ifj. Glantz Miksa.

6-26

1907.

ÉVRE
SZÓLÓ

Nagy Képes Családi, Regélő Bacsí, Regélő Néné, Kossuth, Petőfi, Rákóczi, Katonabarát, Szent István, Magyar Gazdák, Szabadság, Mátyás Király, Mesemondó stb. stb. naptárak a legolcsóbban beszerezhetők

BÁTER JÁNOS

könyvkereskedésében, S. ekszárd Kaszinó-Bazár.

Viszontelárusítók a lehető legnagyobb kedvezményben részesülnek!!!

HIRDETMÉNY!
Legjobb minőségű, vasalni való

FASZÉN

5 kilótól kezdve kilója 10 fillér, nagyobb vételnél és viszontelárusítóknak kedvezmény. — Bel- és külföldi köszén.

Felvágott kemény tűzifa

10 kilótól kilója 3 fillér, métermázsánként 2 korona 80 fillér, továbbá mindennemű hasáb, ugyiszintén dorong tűzifa jutányos árban, tölgyfa 1 és fél méter hosszú szőlőkaróknak, saját telepemen, a vasuti indóházzal szemben kapható.

Kívánatra a fát, ugyiszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön
tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 2-2

A világ legjobb cséplőkészetei.
Tejes jótállás kitünő cséplésért

Hatósági engedély nélkül szalmafedeles házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és leg-tökéletesebb **motor-**
cséplőkészleteit

valamint a leg-tökéletesebb **benzin-, petrolin-, ásványolaj motorokat** ajánlja teljes jótállás mellett leg-jutányosabb árban 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 43.
Csak ezen telepen szerezhetők be a világhírű, szabad szemmel látható befecskendező készülékkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok

és villanyos gyújtású benzinlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. — Olcsó árak. — Legcsekélyebb napi költség.

Aki elismert kitünő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez. 10-25

Tessék a pontos címre ügyelni!

Kállay Motortelep Budapest, Nagymező-utca 43.
Árjegyzék ingyen és bérmentve küldeték.
Motoraink terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ha köszvényben, reumában, ischiában szenved,
vegyen egy üveg

Dr. Fiesch-féle köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és dagadtokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható:

Dr. FLESCHE E. M.
„Magyar Korona“ gyógyszer-tárában
Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi üveg“ ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Nincs szebb, olcsóbb és kedvesebb ajándék, mint egy

beszélőgép!

Kapható: Edison-Phonograph 5 frt; grammophon 6 mádarabbal 12 frt 50 krtól. Automata 35 frttől feljebb. Hengerek és lemezok óriási választékban. Több ezer új felvétel ének és zenében. Használt lemezeket vesznek vagy ujjakra becserélek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Karácsonyi énekekről külön jegyzék. Ki megrendelésnél e lapra hivatkozik, 50% engedményt kap.

Magyarország legolcsóbb beszerzési forrása:

Tóth József grammophon-nagykereskedő
Szeged, Könyök-utca 333. sz.

Sok szenvedéstől szabadul meg,
ha megismeri az

Universal-Fluid

bedörzsölő szert, mely enyhít: csúzt, köszvényt rheumát, fog- és fejfájást és macacs bőrvizketegséget. A kimerült izmokat és idegeket felüldíti és erősíti, a mit számos elismerő és hálaírat igazol. Egy kis próbaiüveg ára 40 fill., egy decis üveg 1 kor. 50 fillér. **Főraktár: Budapest, Török J. gyógytára, Király-u. 12. sz. és Andrássy-ut 26. sz.** Vidékre 3 nagy üveget 4 korona 50 fillér, 12 kis üveget 5 koronáért portó és csomagolás költségmentesen küld a „Vörös Kereszt“ gyógytár, Temesvár.

Rheumát, Csúzt, Köszvényt

6-52

föltétlenül és biztosan gyógyít a híres és minden házbau nélkülözhetetlen

Dr. Arányi herculesfürdői Rheuma-Olaj

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és derékfájásnál, ütés, erőltetés, ficzamosodásoknál, fül-fájás és fülzúgás, fej-és fogfájásnál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszer-tára Hódmezővásárhely, Kossuth-tér.

Ára egy üvegnek 2 korona — Próbaiüveg 1 kor. 6 kor. rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve.

Vigyázz! Egy próbadozoz mindent bizonyít. Ne hagyjuk magunkat lebeszélni.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint, elegáns kivitelű **férfi öltöny, felöltő vagy téli kabát.**

Krausz F. és Tsa

urlazabó üzlete Budapest, Kerepesi-ut 69.
Vidékre mintákat mértékveteli utasítással bérmentve.

Sikerült az Orsz. Posztókv. Áruház-
nak (Budapest, Rottenbiller-utca 100. sz.) 100 vég nagyon jó minőségű tartós férfiruha szövetet egy csödbe jutott posztógyárastól petom áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő 3 méter nagyon jó, tartós, remek mintázatú szürke, barna és drapp seviót szövetet. Sötétkeket vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti „Styria“ kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Első STYRIA kötőgép-gyár
magyarországi képviselete FOGL J. L. műgépész
Budapest, VI. Csengery-utca 54.

Személyhitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek, papok, lelkészek, udvari, állami, megyei és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíjosoktól kölcsönt, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoktól egynegyedtől 25 évig terjedő időre heti, havi, egynegyed, fél és egész évi tőkeamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enqueté értelmében tőkésítjük a jövedelmet.

40/0 40/0 40/0 40/0

Jelzálog-hitel!

300 koronától feljebb I. II. és III. helyre földiek, városi és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdő épületek, malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra, a becsérték háromnegyed részéig.

Építési-hitel!

építésfélben levő ingatlanokra 2-3 részletben oly arányban a mily arányban az építkezés előrehaladt.

Bank és magánadósságok convertálása, Váltó- és tárcá-hitel! Visszaszámítás kereskedőknek. — Előnyösen! Solid alapon és gyorsan eszközöljük mindenben a fenti művelőket elölrangú intézetek által! — **Előbrándú ajánlatok!** — Kerjen prospectust! — Válaszbélyeg melléklendő!

Meller L. E. Budapest, V. Koháry-utca 19/B.

598 szám
v. 1906

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dunaföldvári kir. jbiróságnak 1906. évi V. 335/1 és 342/1 sz. végzése következtében dr. Szász Endre tömeggondnok, ügyvéd által képviselt, Vb. Rotter Simon és fia dunaföldvári czég és Rotter Lajos csödtömegéhez tartozó, a leltárban 3237-46, 103-113, 115-117, 119-123, 125-128, 132-138, 179-180, 182-183, 227-340, 352-362 és illetve 41-45, 8-86, 92-93, 105-106, 112-115, 120-145, 155, 165-178 és 181-185 tételek alatt összeirt 2241 kor. 10 fillerre becsült köve kezű ingóságok, u. m.: pinczegazdasági felzeelés, iroda-berendezés, szobabutor, kocsik, ezüstneműek, pincze stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a dföldvári kir. jbiróság 1906. évi V. fenti számú végzése folytán vagyonbukotaknak Dunaföldvárott lévő telepén leendő eszközlésére **1906. évi december hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102-ik §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Dunaföldvár, 1906. évi december hó 8-ik napján.

Trietsch,
kir. bírósági végrehajtó.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

azonnal felvétetik

Báter János

könyv- és papirkereskedésében.

Névjegyek

azonnal elkészítettnek

BÁTER JÁNOS

könyvnyomdájában.

Karácsonyi és ujévi bevásárlás!!

Bámulatos olesó áron

Gyermekjátékok és plüss kazetták.

1 méter szövet 20 kr. 1 méter barchet 19 krajczár. Ingek, gallérok, kézelők, esernyők, zsebkendők, cipők, kalapok, erszények, szivar- és szivarka tárczák, mindenféle pipere-czikkek, kötények, bluzok, alsószoknyák, fiu- és leányka ruhák, berlini- és plüss kendők, berlini- és selyem sálak, mindenféle téli áruk **mélyen leszállított áron** beszerezhetők

KOHN MÓR divatáru-üzletében

2-3. **Szekszárdon (a nagyvendéglővel szemben).**

Jelentés üzlet feloszlásról.

Alulírottak tudatjuk a t. közönséggel, hogy a Szekszárdon 65 év óta fenállott

Ferdinand Antal és fiai czég alatt vezetett

fűszer, rövid és vegyesáru üzletet a czégtulajdonos Ferdinand József elhalálozása miatt feloszlattuk s az üzletünkben és raktárunkban levő árukat saját beszerzési árainkon a t. közönségnek megvételre ajánljuk.

Különösen felhívjuk a T. Czim figyelmét, fűszer áru raktárunkra, hol a legfinomabb kávé fajok, régóta elismert kitünő rumjaink, theák, mandula, finom rizsek, festék áruk, különféle színű kötő pamutok, horgoló czérnák s mindenféle kézimunkákhoz szükséges anyagok dus választékban vannak.

Kérjük a T. Közönség szives pártfogását, üzletünk kiárusításához

kiváló tisztelettel

Ferdinand József örökösei.

Vizetlen

borseprót

minden mennyiségben — hektóját
8 koronáért — azonnali fizetés mellett
veszek.

Waldmann Dezső
vasúti vendéglős.

Üzlet megnyitás.

A nagyközönséget tisztelettel értesítem, hogy **Szekszárdon** a Duna-utca 64/a szám alatt, Horváth József vármegyei káplár házában

épület- és mű-asztalos

üzletet nyitottam.

Budapesten folytatott tanulmányaim, Bécsben és Berlinben szerzett bő tapasztalataim képessé tesznek arra, hogy bármely szakmába vágó munkát akár önálló, akár adott terv szerint a legizlésebben elkészíthessek. Vállalkozom templom berendezések és a legfinomabb szobabútorok izléses és jutányos áron való elkészítésére, valamint épület munkák kiállítására.

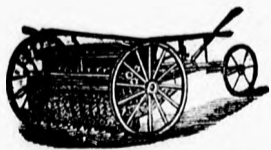
Szolgálataimat felajánlva, kérem a nagyközönség b. támogatását.

Szekszárdon, 1906. december 6.

Kiváló tisztelettel

2—10

Botos Imre.

DEBULAY IMRE

gazdasági gépraktára SZEKSZÁRD.

Allandó nagy raktárt tart legújabb szerkezetű

vetőgépekben

mindennemű gabona részére, külön szerkezet lóheremag részére; továbbá

szecskavágó,

répavágó, kukoricza-morzsoló, daráló gépekben, borprés és szőlőzúzóban.

A raktár bármikor megtekinthető
Sédpatak-utca 1122. sz. alatt. 22—26

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivívta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

21—52

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1 ⁴ / ₁₀ literes palaczk	1 literes palaczk	1/2 literes palaczk
48 fillér.	40 fillér.	30 fillér.

A régi áraknál majdnem felénnyel olcsóbb!
Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb kedvezmény. Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Fadtlon özv. **Ékes Edéné,** Gyöngyön **Weil Ádám,** Bonyhádon **Ermel Adoif** és **Novotny Rezső** fűszerkereskedőknél.

BÁTER JÁNOS

KÖNYVNYOMDÁJA

SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

NYOMTATVÁNYOKAT,

u. m.: számlákat, körleveleket, műveket, falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árbau.

Varrógépek!

Az eredeti „**AFRANA**“ varró- és műhímző gépek a jelenkor legtekélyesebb varró- és műhímző gépei. — Eredeti

Wettina, karikahajós, Central-Bobbin és Singer

családi varrógépekből állandó nagy raktárt tartunk.

10 évi kezesség. Eladás kedvező részletfizetésre is.

Használt varrógépeket becsereélünk. Varrógép javításokat kezesség mellett elvállalunk.

Nagy raktár varrógép alkatrészek és kellekekből.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek

varrógép, kerékpár és gazdasági gépek nagy-
raktára és javító műhelye 25—25

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

Karácsonyi és ujévi ajándéku

mindennemű női és gyermek

➔ **kalapokat** ➔

saját árban adok el; ugyszin-
tén elfogadok mindennemű

előnyomdai munkálatokat

női kelengyékre, a legujabb
himző mintákkal és monogram-
mokkal a legolcsóbb árért.

Fránek Jánosné

női divatterme

== **SZEKSZÁRDON,** ==

Széchenyi-utca 650.

A legszebb karácsonyi és ujévi ajándék

= A K Ö N Y V . =

Diszművek, Szépirodalmi munkák, Ifjusági iratok,
Meséskönyvek, Képeskönyvek nagy választékban,

mélyen leszállított árákon.

Fénykép- és levelezőlap-albumok, Emlékkönyvek, Imakönyvek a legdiszesebb csont- és bőrkötésben, Diszes íróasztal felszerelések u. m. tentatartók, tollállványok, itatódeszkák, íróaljazatok stb. a legcsinosabb kivitelben.

———— Zsebkések, zsebironok, festődobozok, olajfestékek s mindennemű festőszerek, **Csinos levélpapírok egyszerű és diszdobozokban** nagy választékban **feltűnő olcsó árákon.** —————

☞ A legszebb karácsonyi és ujévi levelezőlapok nagy választékban kaphatók: ☞

BÁTER JÁNOS

könyv- és papirkereskedésében

Kaszinó-bazár = **SZEKSZÁRD** = Kaszinó-bazár.

———— Könyvnyomdájában mindennemű névjegyek, eljegyzési, esketési kártyák, báli meghívók stb. nyomtatványok izlésesen a legrövidebb idő alatt jutányos árákon készíttetnek el. —————

Pirnitzer József és Fiai Áruháza

SZEKSZÁRDON.

Legnagyobb uri és női divat- ugy kelengye áruház Tolnavármegyében

Alapítva 1840-ben.

Karácsonyi és ujèvi ajándékoknak

alkalmas czikkek áruházunkba rendkívüli

nagy választékban beérkeztek:

Különböző alpacca-, bronze-, majolika- és plüs czikkek, íróasztal készletek, fali- és asztaldiszkek, fa- és plüs kazeták, etagèrek, diszes üveg- és majolika vázák, gipsz szobrok, pénz-, levél-, dohány-, szivar- és tolettetárczák, neccsairek, manicurők, illatszerek, dohányzó- és diszasztalok, diszkosárcák és mindennemű diszműárak.

Játékokban a legolcsóbbtól a legfinomabbig rendkívüli változatos raktár.

Ovodák és menházak számára való játék és ajándék tárgyak meglepő olcsó árakban.

Az előrehaladott évad folytán áruraktárunk legnagyobb részét, de különösen

hölgy, uri és gyermekszövetek, pargitok, kendők, cipők, nyakkendők és szörmeárak árait rendkívüli olcsóra leszállítottuk.

Ezen alkalommal mélyen leszállított bámulatos olcsó árakon kerülnek eladásra

selyem-, szövet- és pargit maradékok,

melyekből egy-egy ruha vagy blouse kikerül. Kisebb maradékok még alantabbi árakon.

Leszállított árucikkeink szabad választás céljából külön elhelyezve vannak üzletünkben.

Ezekre a czikkekre a karácsonyi vásár üzletünkben már folyamatban van.

3-3